

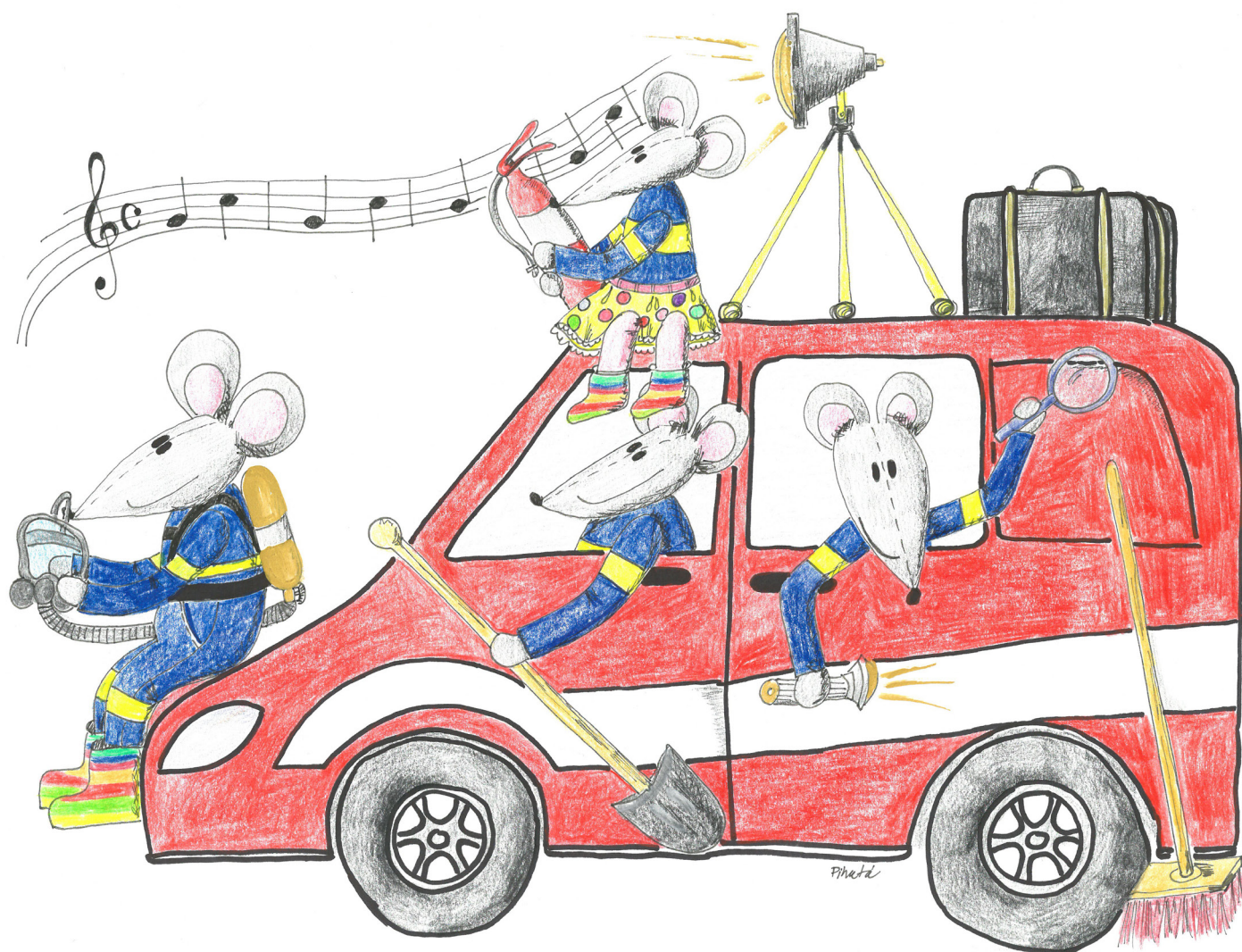
MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství
Hasičského záchranného sboru České republiky

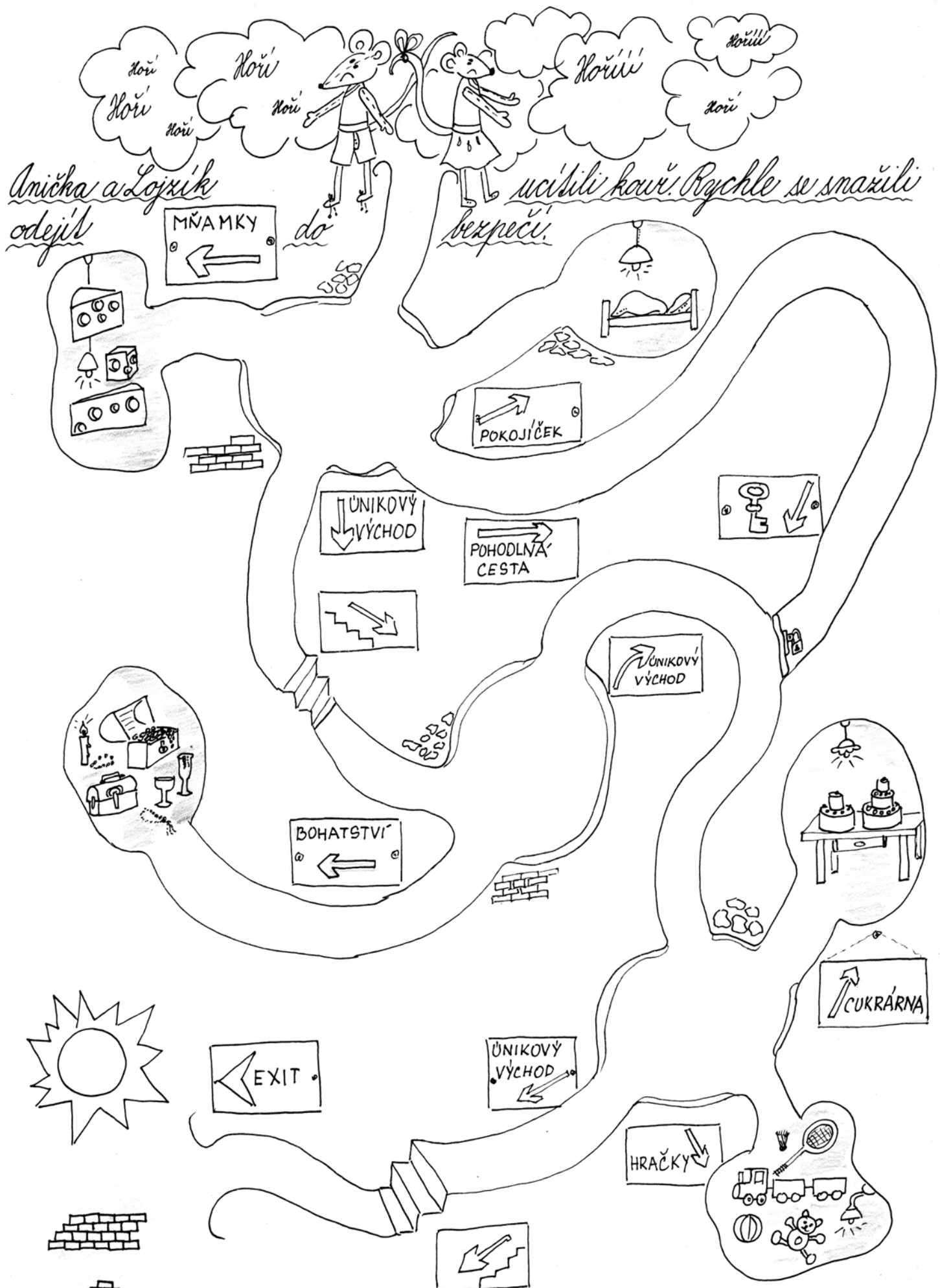
Hasičské myši učí děti

Soubor pracovních listů

preventivně výchovné činnosti na úseku požární ochrany a ochrany obyvatelstva

Pro předškoláky, žáky 1. stupně ZŠ, speciální a praktické základní školy.

Pomůžeš jim najít cestu podle správných evakuačních značek?

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 1

Děti musí najít správné únikové značky a ty vybarvit správnou barvou (bílý obrázek/nápis na zeleném poli). Vysvětlíte dětem, k čemu slouží značky směru úniku.

Ukažte si s dětmi únikové značky ve vaší škole/školce.

Ukažte dětem grafické znázornění únikových cest ve vaší škole/školce.

Vysvětlíte dětem, proč je důležité, aby si všímaly značek pro únik v místech, která neznají, např. na dovolené v hotelu, v nákupních centrech, v kině apod.

Únikové značky označují správný směr úniku osob v případě evakuace. Značky na únikových cestách musí být i při přerušení dodávky elektrické energie viditelné a rozpoznatelné minimálně po dobu nezbytně nutnou k bezpečnému opuštění objektu, proto jsou vyráběny z fotoluminiscenčního materiálu nebo doplněny nouzovým osvětlením.

Co si myška Anička
sbalí do kufru, kdyby
hrozila evakuace?
Kufr vystříhni,
přelož a nalep do
něj ty správné věci.

EVAKUAČNÍ
ZAVAZADLO

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 2

Vysvětlete dětem, co je to evakuace.

Evakuace je souhrnem opatření pro rychlé, bezpečné a účinné přemístění osob, zvířat a majetku z ohroženého objektu nebo oblasti do prostoru, kde nebezpečí nehrozí.

Pokud dojde k takovému druhu ohrožení, kdy je nutné na více než jeden den opustit domácnost, je třeba si připravit evakuační zavazadlo pro sebe i ostatní členy domácnosti. Platí zásada, že každá osoba by měla mít jen jedno zavazadlo, ideální je kufr na kolečkách nebo batoh. Nejméně vhodná je taška. Každé zavazadlo opatřete cedulkou se jménem, adresou a číslem mobilního telefonu majitele. Cedulku se jménem a adresou dejte do kapsy i malým dětem.

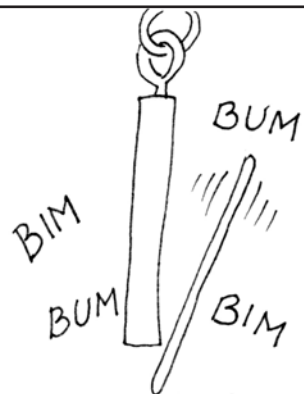
Evakuační zavazadlo by mělo obsahovat věci nezbytné pro přechodné opuštění domova, které lze v okamžiku evakuace odhadnout na více než jeden den. Při evakuaci, resp. opuštění objektu na kratší dobu (např. nahlášení bomby v objektu, únik plynu nebo jiné nebezpečné látky) lze očekávat návrat během několika hodin, tudíž je evakuační zavazadlo zbytečné.

Pro snadnější zapamatování lze obsah zavazadla rozčlenit do několika logických skupin:

1. jídlo a pití + nádobí (trvanlivé a dobře zabalené potraviny, pitná voda - vše na 2-3 dny pro každého člena domácnosti, krmivo pro domácí zvíře, které berete s sebou, hrnek nebo miska, příbor a otvírák na konzervy),
2. cennosti a dokumenty (rodný list, občanský průkaz, cestovní pas, kartu zdravotní pojišťovny, pojistné smlouvy, stavební spoření, smlouvy o investicích, akcie a peníze v hotovosti + platební karty),
3. léky a hygiena (pravidelně užívané léky nebo zdravotní pomůcky, vitamíny a běžné doplňky stravy, běžná hygiena),
4. oblečení a vybavení pro přespání (náhradní prádlo a obuv, spací pytel, karimatka, pláštěnka nebo deštník),
5. přístroje, nástroje a zábava (mobilní telefon s nabíječkou, FM rádio na baterie, svítilna, zavírací nůž, šití, psací potřeby a dále předměty pro vyplnění volného času - knihy, hračky pro děti, společenské hry).

Vybarvi obrázek, kde to
myška chce udělat správně.

HŮŘÍ' HŮŘÍ' HŮŘÍ'

Musím se hned
seřadit a jít
klidně za
paní
učitelkou.

Musím si všechno
sbalit a přexout
si nové bačkůrky.
Pak všechny
dohoním!

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 3

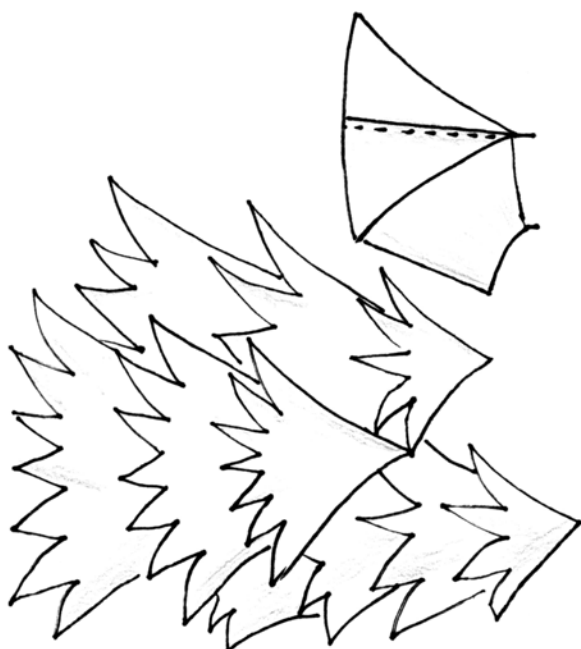
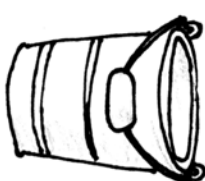
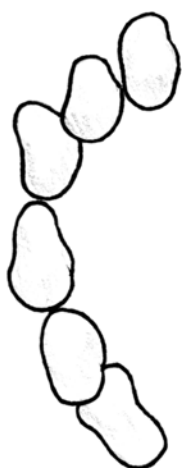
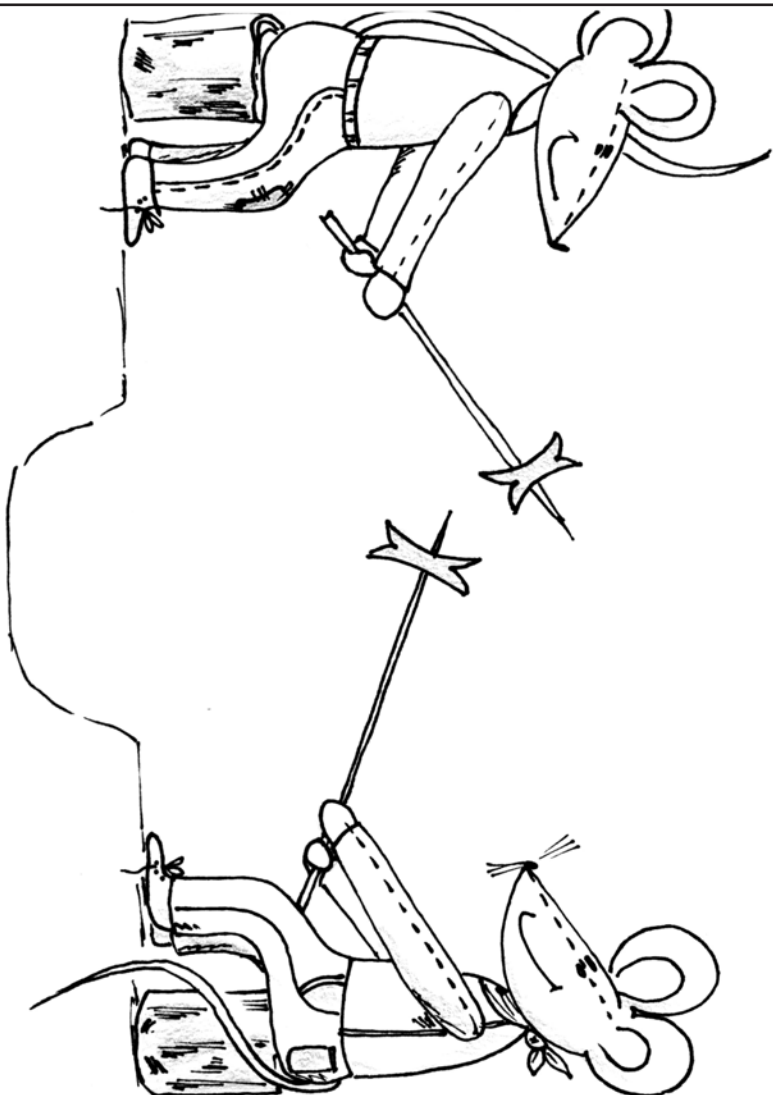
Vysvětlete dětem, že s požárem se mohou setkat všude, i v jejich škole/školce.

Ve většině škol je vyhlásován požární poplach školním rozhlasem nebo voláním „Hoří!“.

Základní zásady, jak se chovat při vyhlášení požárního poplachu ve škole:

- Pokud vás zastihl požární poplach mimo třídu, rychle se tam vraťte.
- Pokud vás zastihl požární poplach ve vaší třídě, zavřete dveře a počkejte na svého učitele.
- Pokud víte, kde se nachází případný chybějící žák, řekněte to učiteli.
- Pokud se náhodou ztratíte, připojte se k jiné třídě a nahlaste se učiteli.
- Pokud potkáte někoho, kdo se ztratil, tak na něho upozorněte svého učitele.
- Ze školy si nic neodnášejte (jedinou výjimkou jsou nezbytné léky), nechodte se prezouvat nebo převlékat do šaten.
- Řiďte se podle instrukcí učitele.

Upokojili a mami do strachu vsi,
co by nemela chpeti u kachaku.

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 4

Děti by měly umístit okolo místa na oheň kameny, v blízkosti ohně kyblík s vodou, správně použít malý oheň. Vysvětlíte dětem, že stromy a stan musí být v bezpečné vzdálenosti od ohně. Dále si s dětmi připomeňte několik dalších zásad pro táboření.

Pro bezpečné táboření je nutné dodržovat několik zásad:

Věnujte velkou pozornost výběru místa, pokud se nejedná o předem připravené „vyhrazené tábořiště“.

Oheň nikdy nerozdělávejte za extrémních podmínek (např. za silného větru, za velkého sucha, na šikmém zatrávněném svahu).

Oheň nezapalujte v blízkosti lesa (50 m), pod větvemi stromů, na suchém listí, na lesní hrabance nebo rašelině, v blízkosti suché trávy nebo obilí před sklizní.

V ideálním případě rozděláváme oheň v blízkosti potoku nebo rybníka. V opačném případě musíme mít s sebou dostatek vlastní vody k uhašení ohně.

Děti by nikdy neměly rozdělávat oheň sami, raději vždy v přítomnosti dospělé osoby.

Oheň nikdy nenechávejte ani chvíli bez dozoru.

Raději nikdy nerozdělávejte zbytečně velký oheň a nenecháváme ho hořet zbytečně dál, např. po opečení buřtů.

Dávejte pozor na to, jak blízko u ohně se pohybujete, zbytečně si s ohněm nehrajte.

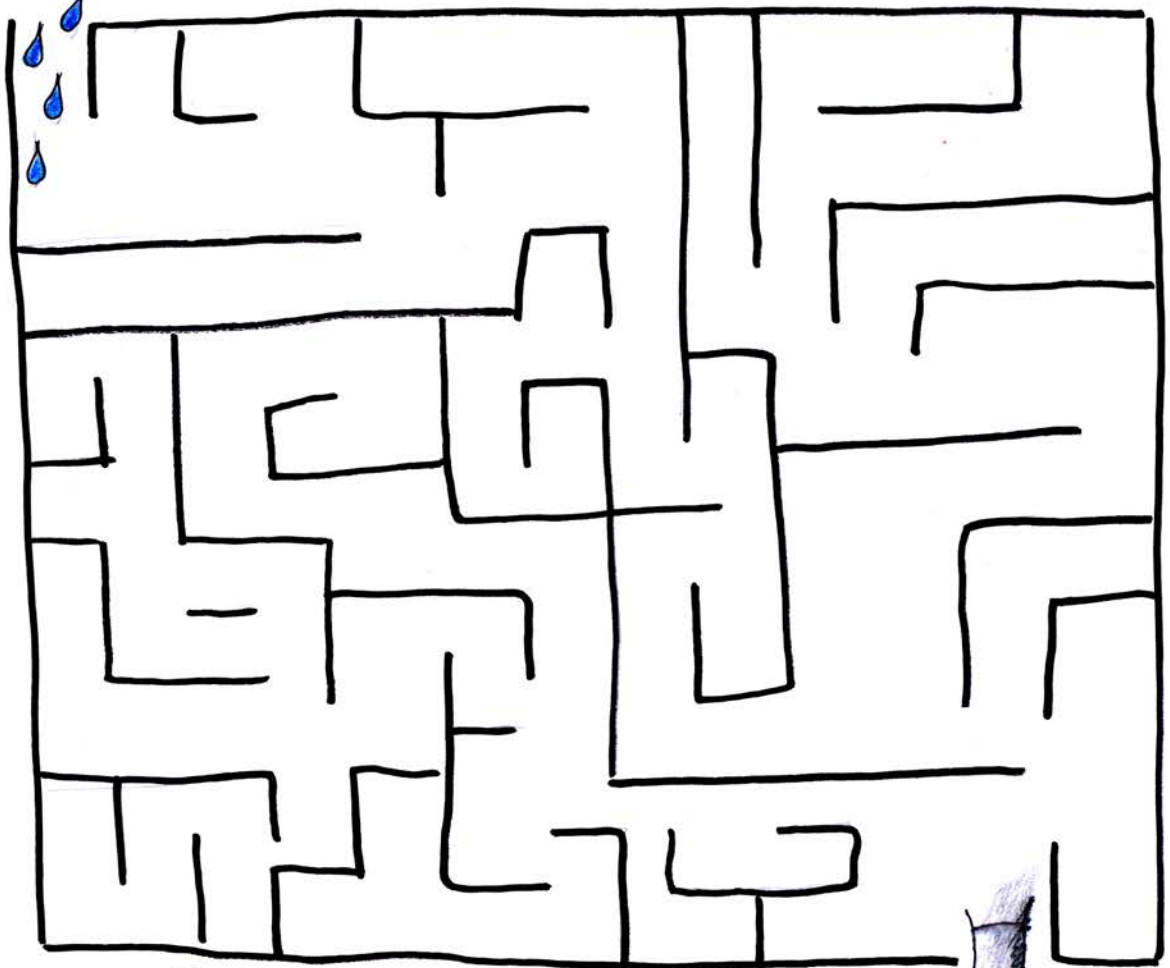
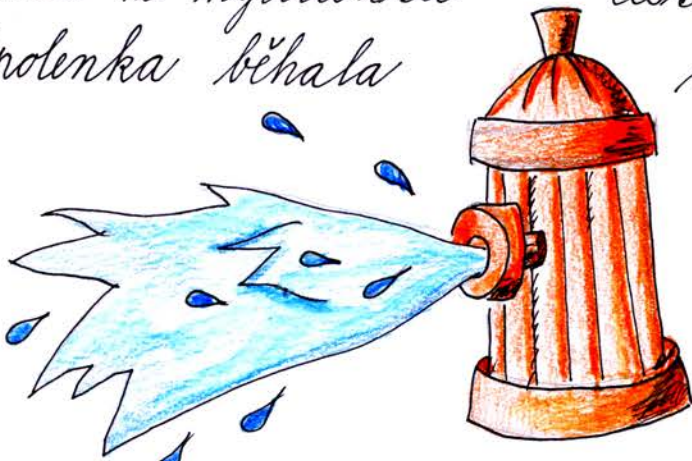
Myslete na vhodné oblečení k ohni.

Do ohně nikdy nevhazujeme žádné předměty, které tam nepatří.

Pozor na odkládání ohořelých klacků, na kterých jsme opékali buřty. Jsou ještě dost žhavé na to, aby zapálily např. suchou trávu nebo popálily kamaráda.

Vždy oheň pečlivě uhasťte dostatečným množstvím vody a ujistěte se, že opravdu nehrozí opětovné rozhoření (ohniště při odchodu nesmí kouřit a popel i půda pod ohništěm musí být chladná).

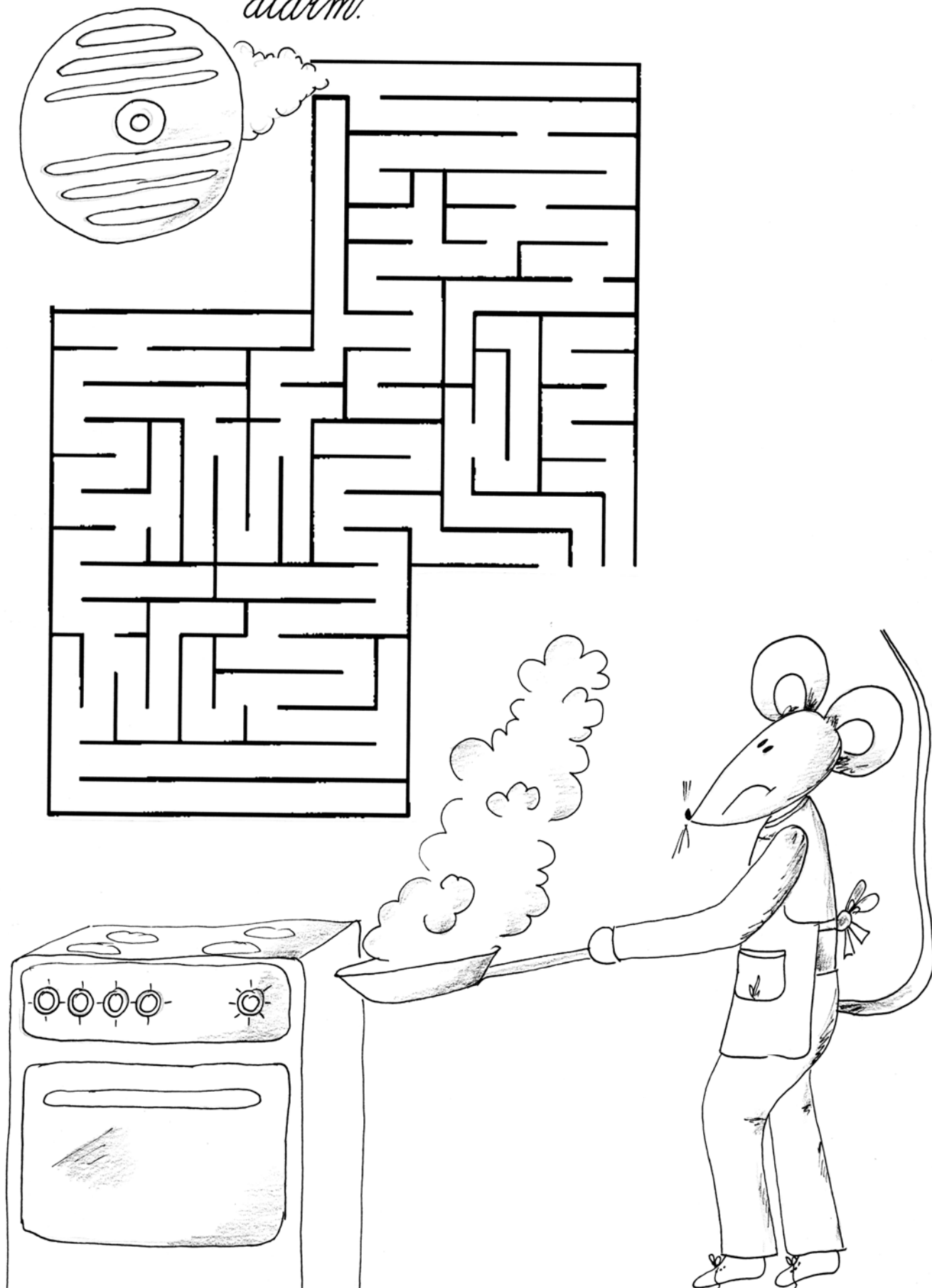
Pomoz neopatrné myšce Apolence a rychle najdi
vodě z hydrantu cestu do hadice.
Apolenka běhala moc blízko ohně
a chytíl ji ocásek.

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 5

Pracovní list je určen pro rychle pracující žáky, k vyplnění času.

Mysák Hubert si smažil palačinky a spálil je.
Z palačinek se kouří. Pomůžeš kouři najít
cestu k požárnímu hlásiči, aby mohl spustit
alarm.

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 6

Vysvětlíte dětem, jak požární hlásič funguje a proč je dobré mít ho doma.

Požární hlásič neboli autonomní hlásič kouře si lze představit jako „nos“, který očichává prostor a pokud „ucítí“ kouř, spustí alarm.

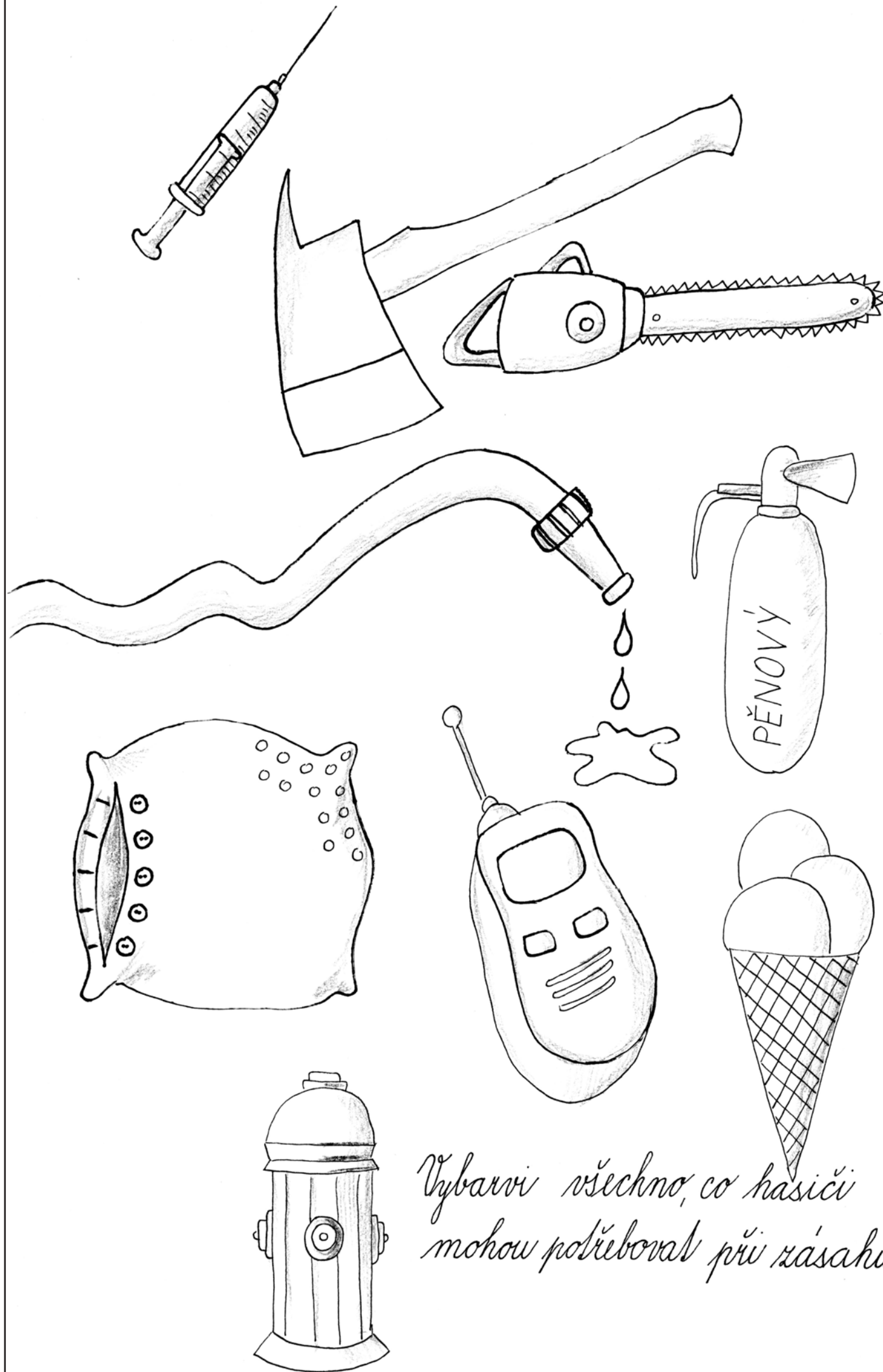
Díky alarmu jsme schopni včas zjistit vznik požáru a dostat se do bezpečí, případně provést hasební zásah vlastními silami nebo zavolat hasiče.

Pozor! Požární hlásič sám hasiče nezavolá!

Instalace hlásiče je velmi jednoduchá. Nabíjení je provedeno bateriemi. Kontrolu funkčnosti hlásiče lze provést jednoduchým stisknutím tlačítka.

Důležité je správné umístění.

Požární hlásič se umísťuje na strop co nejblíže místu, kde hrozí riziko požáru, ale ne do rohu místnosti ani blízko ke stěnám, zde totiž v prvopočátku požáru dochází k malé koncentraci kouře. Požární hlásič by také neměl být umístěný do prostoru s intenzivnějším prouděním vzduchu (do průvanu), blízko klimatizace, nebo ventilace.

*Vybarvi všechno, co hasiči
mohou potřebovat při zásahu.*

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 7

Popovídejte si s dětmi o tom, k čemu hasiči jednotlivé věci používají.

Sekera – pro odstraňování spadlých větví, pro rozbití skel při dopravní nehodě, na prosekání ledu apod.

Motorová pila – pro odstraňování spadlých stromů, pro uvolnění zaklíněných větví.

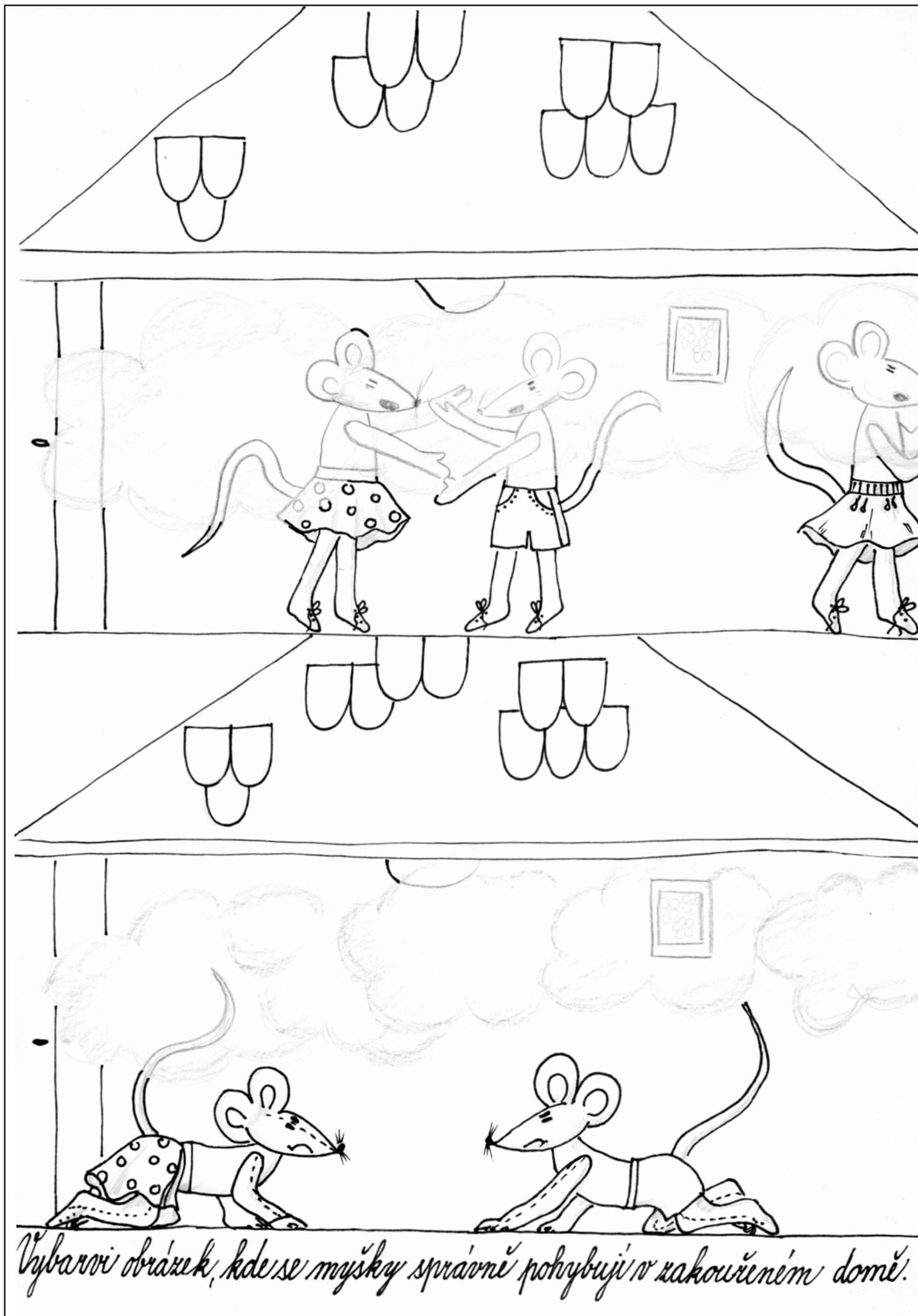
Hasicí přístroj – pro hašení požárů; máme různé druhy hasicích přístrojů, vodní, pěnový, práškový, sněhový.

Na co lze jednotlivé druhy použít je vždy vyznačeno na hasicím přístroji piktogramem.

Požární hadice – doprava vody na požářiště.

Požární hydrant – stabilní zdroj vody pro čerpání vody do požárního auta; je napojen na vodovodní řad města/obce.

Vysílačka – pro spojení mezi členy družstva a velitelem zásahu, pro spojení s operačním střediskem, s policií ČR a dalšími složkami.

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 8

V zakouřené místnosti se pohybujeme při zemi. Vysvětlete dětem, že kouř stoupá vzhůru, proto je při zemi vzduch čistší. Vhodné je přikrýt si ústa kapesníkem, dýchat přes tričko nebo jakoukoli jinou látku, v ideálním případě navlhčenou.

Pokud je v místnosti špatná viditelnost, pohybujeme se podél zdí. Děti si mohou doma s rodiči vyzkoušet pohybovat se v místnosti např. s šátkem přes oči, aby si vyzkoušeli orientaci za zhoršených podmínek. Děti pak mohou vyprávět své zkušenosti ostatním dětem.

Моѝ се мѣска свѣтл до поѣска
дому про свѣтл обѣска бѣска?
Кѣска мѣска се поѣска
спѣска? Моѝ се поѣска.

Мамѣм
мѣска
обѣска!

Мѣска!
Кѣска!

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 9

Vysvětlíte dětem, proč se nemají nikdy vracet do hořícího domu. Všechno je nahraditelné, jen **zdraví a lidský život ne**. Zachránit svou oblíbenou hračku nebo zvířátko můžou tím, že včas zavolají pomoc, nejlépe hasiče.

Vysvětlíte si také, že není nebezpečný pouze oheň. Mnohdy je mnohem nebezpečnější kouř, který je plný jedovatých zplodin. K otravě zplodinami hoření pak stačí i krátké nadýchání se tohoto kouře.

Pro případ opuštění domu při požáru by rodina měla mít vždy domluveno místo setkání v bezpečné vzdálenosti od domu (např. u houpačky, pod třešní). Nemusí se totiž vždy povést opustit dům všem společně.

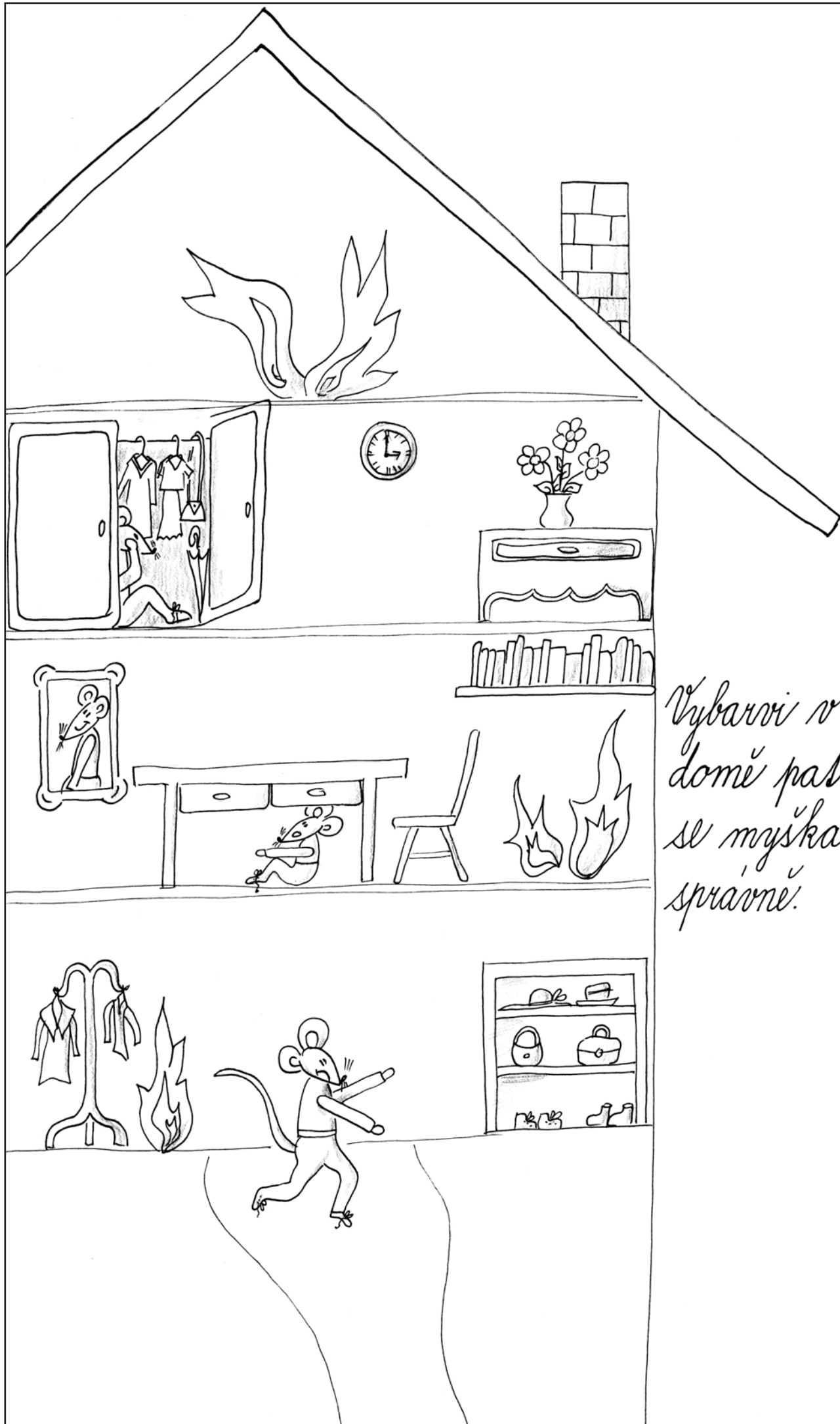
Zeptejte se dětí, jestli ví, kudy by utíkaly ze svého domu v případě požáru. Doma s rodiči si mohou vypracovat svůj domácí únikový plán.

Jak postupovat při zpracování „domácího únikového plánu“?

- Najděte si společně s dětmi čas na vypracování stručného plánu Vašeho domu (bytu).
- Navrhněte možnosti úniku z tohoto prostoru pro případ požáru nebo jiné mimořádné události a zvolte nejlepší varianty.
- Je důležité, pokud je to možné, znát 2 cesty úniku z každého pokoje (okno, dveře).
- Zkontrolujte, zda okna a dveře lze snadno otevřít a zapamatujte si směr jejich otevírání.
- Vyberte místo setkání všech členů rodiny mimo dům (byt) a označte si ho v plánu – strom v zahradě, protější dům, telefonní budka apod.
- Ujistěte se, že všichni členové rodiny zvolený postup pochopili a vše alespoň 1x ročně vyzkoušejte.

Další informace naleznete zde:

http://www.hasik.cz/dokumenty/dup_schema.pdf

Vybarvi v hořícím
domě patro, kde
se myška chová
správně.

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 10

Vysvětlíte dětem, jak se chovat v případě požáru:

- v případě zjištění požáru nebo hustého kouře na chodbě domu varujte ostatní nájemníky voláním „hoří“ a okamžitě volejte hasiče na linku 150 nebo 112
- při pohybu v zakouřeném prostoru se pohybujte při zemi (ve dřepu, po kolenou), kouř se zpočátku drží u stropu, pokud to jde, použijte k dýchání vlhký kapesník, ručník, šátek apod.,
- při silném zakouření zbytečně neriskujte průchod – hrozí nejen ztráta vědomí, ale i orientace,
- pokud nemůžete opustit byt – silné zakouření chodby, horké dveře, snažte se utěsnit dveře do bytu proti průniku kouře,
- hřbetem ruky vyzkoušejte, zda jsou dveře horké, pokud ano, neotvírejte je,
- nikdy se nikam neschovávejte, hasiči by vás nemuseli najít,
- z balkonu, okna na sebe upozorněte voláním o pomoc popřípadě vyvěšením prostěradla, ručníku apod.,
- v případě, že na vás hoří oděv, zastavte se, lehněte si, kutálejte se, válením zamezíte přístupu kyslíku, rukama si chraňte obličej,
- formou hry naučte děti, kudy co nejdříve opustit ohrožený prostor (školku, dům, byt).

Zeptejte se dětí, jestli ví, kudy by utíkaly ze svého domu v případě požáru. Doma s rodiči si mohou vypracovat svůj domácí únikový plán.

Jak postupovat při zpracování „domácího únikového plánu“?

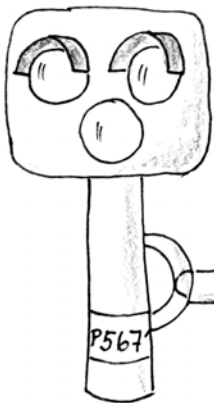
- Najděte si společně s dětmi čas na vypracování stručného plánu Vašeho domu (bytu)
- Navrhněte možnosti úniku z tohoto prostoru pro případ požáru nebo jiné mimořádné události a zvolte nejlepší varianty
- Je důležité, pokud je to možné, znát 2 cesty úniku z každého pokoje (okno, dveře)
- Zkontrolujte, zda okna a dveře lze snadno otevřít a zapamatujte si směr jejich otevírání
- Vyberte místo setkání všech členů rodiny mimo dům (byt) a označte si ho v plánu – strom v zahradě, protější dům, telefonní budka apod.
- Ujistěte se, že všichni členové rodiny zvolený postup pochopili a vše alespoň 1x ročně vyzkoušejte

Další informace naleznete zde:

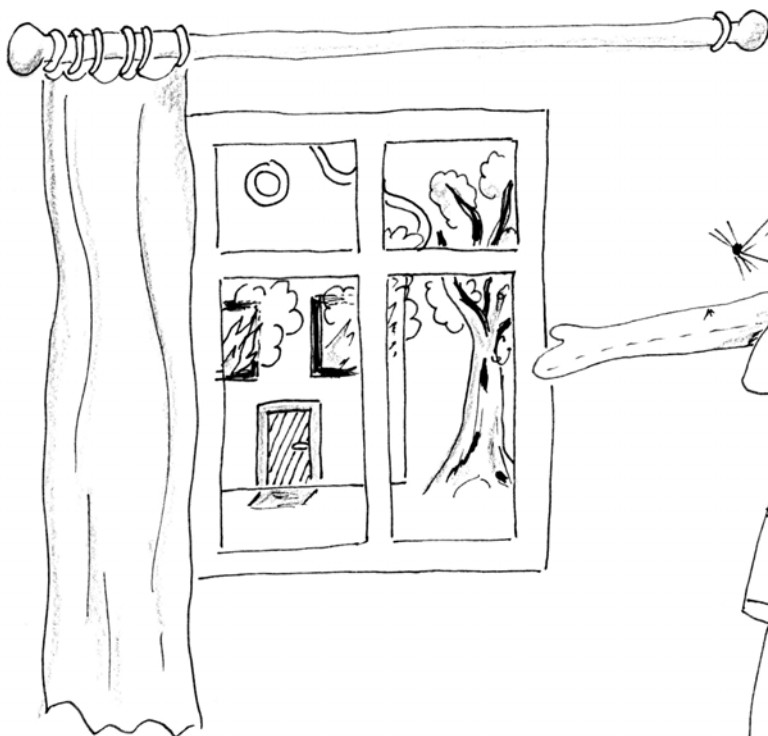
http://www.hasik.cz/dokumenty/dup_schema.pdf

Jak správně ohlásíš požár?
Číslyj do obláčků pořadí toho, co budeš dělat a říkat.

- ☁ Představím se
- ☁ Vyločím číslo 150
- ☁ Nezavřím a počkám na dotazy
- ☁ Řeknu místo události
- ☁ Popíši událost
- ☁ Půjdu do bezpečí

Pokud jsi venku, můžeš místo adresy
použít číselný kód na lampách, návěstích,
sloupech, mostech, nadjezdech, rozcestnících,
benzínkách, obchodech i v lese.

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 11

Správné pořadí nahlášení události:

- Půjdu do bezpečí
- Vytočím číslo 150
- Popíši událost
- Řeknu místo události
- Představím se
- Nezavěším a počkám na dotazy

Řekněte si s dětmi čísla tísňových linek a nejlepší způsob pro jejich zapamatování:

150 – hasiči (nula jako rybník nebo stočená hadice)

158 – policie (osmička jako policejní pouta)

155 – zdravotnická záchranná služba (pětka jako vozíček pro invalidy)

156 – obecní (městská) policie

112 – jednotné evropské číslo tísňového volání ($1+1=2$)

Vyzkoušejte s dětmi volání na tísňovou linku (operátor = učitel, volající = žák). Se staršími dětmi zkuste i obrácenou variantu (operátor = žák, volající = učitel).

Na procházce se podívejte po okolí a zkuste najít číselné kódy na lampách, železničním přejezdu apod.

Telefonáty na linku tísňového volání jsou přijímány na operačním a informačním středisku (OPIS). Zde se nahlášená situace vyhodnocuje, vysílají se jednotky požární ochrany. Středisko je v úzkém spojení se zdravotnickou záchrannou službou, policií a dalšími složkami integrovaného záchranného systému.

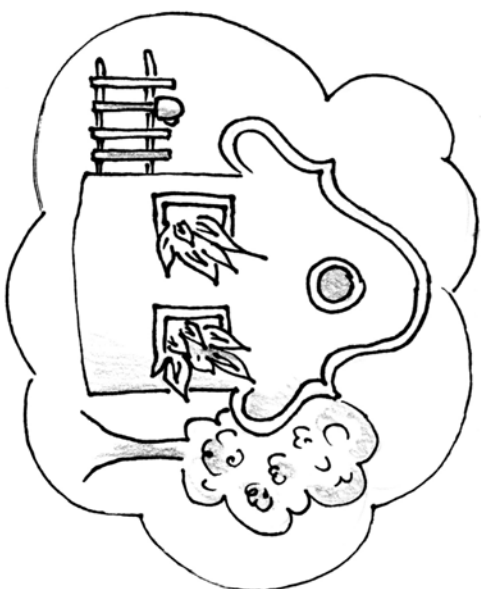
Operátor by se měl od volajícího vždy dovědět, co se stalo, kde se to stalo a kdo volá. Operátor se dále vyptá na další potřebné údaje.

Po ukončení hovoru může být uskutečněn zpětný hovor pro ověření události nebo zpřesnění některých údajů.

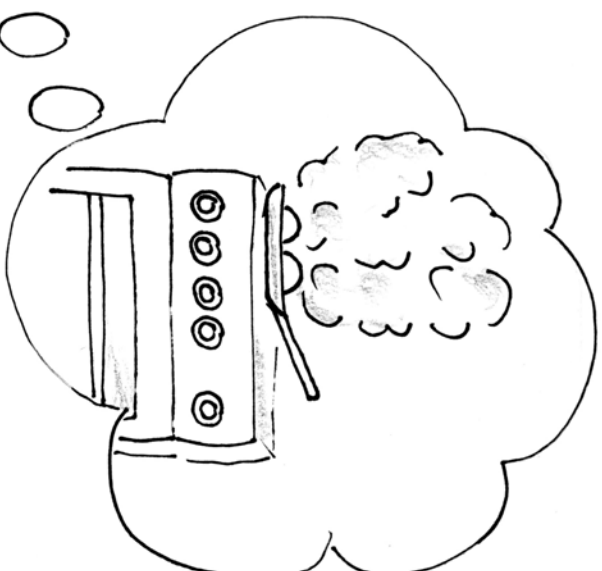
Na všechna čísla lze volat 24 hodin denně. Linky jsou pro volajícího bezplatné a lze na ně volat i z mobilních telefonů bez kreditu a SIM karty.

150

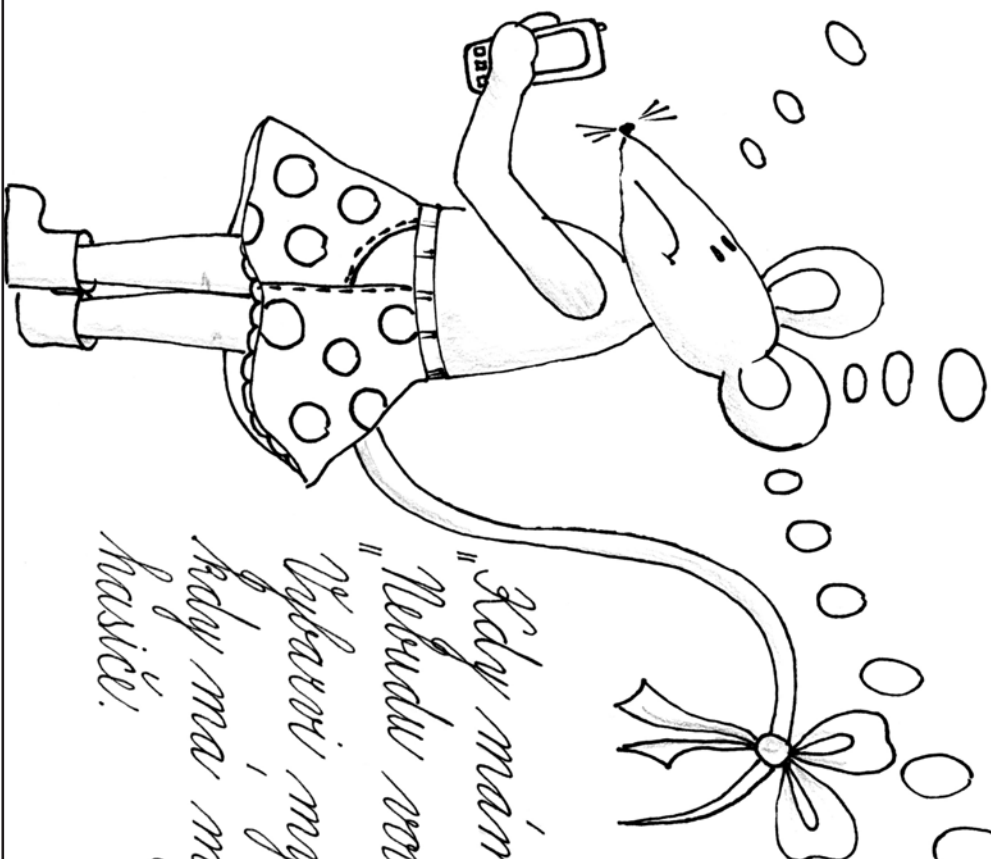

150

150

150

„Kdy mám volat hasiče?“
 „Nebuď volat rychleji.“
 „Spartoi myšku a strážky,
 kdy má myška volat
 hasiče.“

150

150

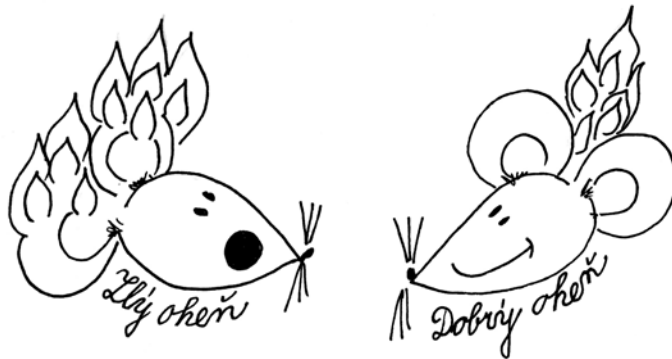
Průvodní informace k pracovnímu listu č. 12

Povídejte si s dětmi o situacích, kdy je nutné volat hasiče.

Můžete využít porovnání „zlý oheň“ a „dobrý oheň“. Zahrajte si s dětmi hru/soutěž, kdy děti vymýšlí příklady dobrého a zlého ohně. Můžete využít pracovní list s připravenou tabulkou.

Zkuste vymyslet, kdy se hodný oheň může změnit ve zlý.

Vysvětlete si pořekadlo „Oheň je dobrý sluha, ale zlý pán.“

družstvo 1/holky/kluci

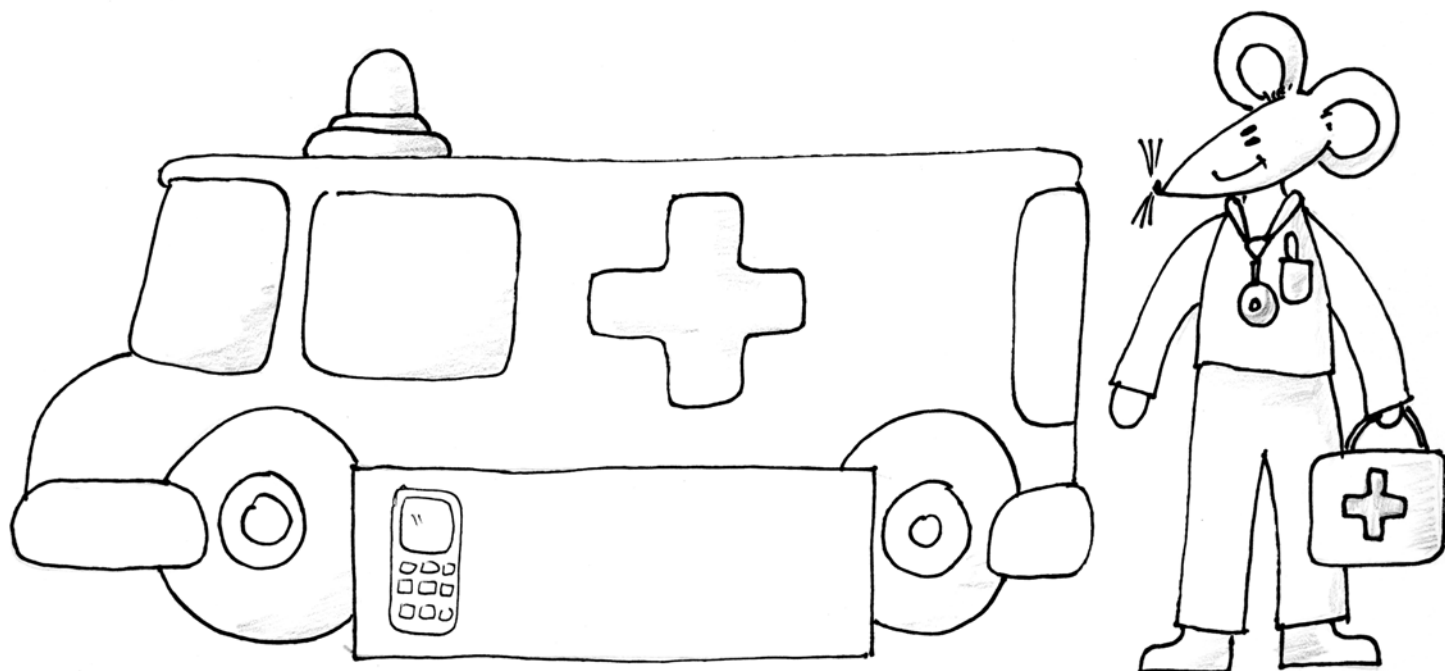
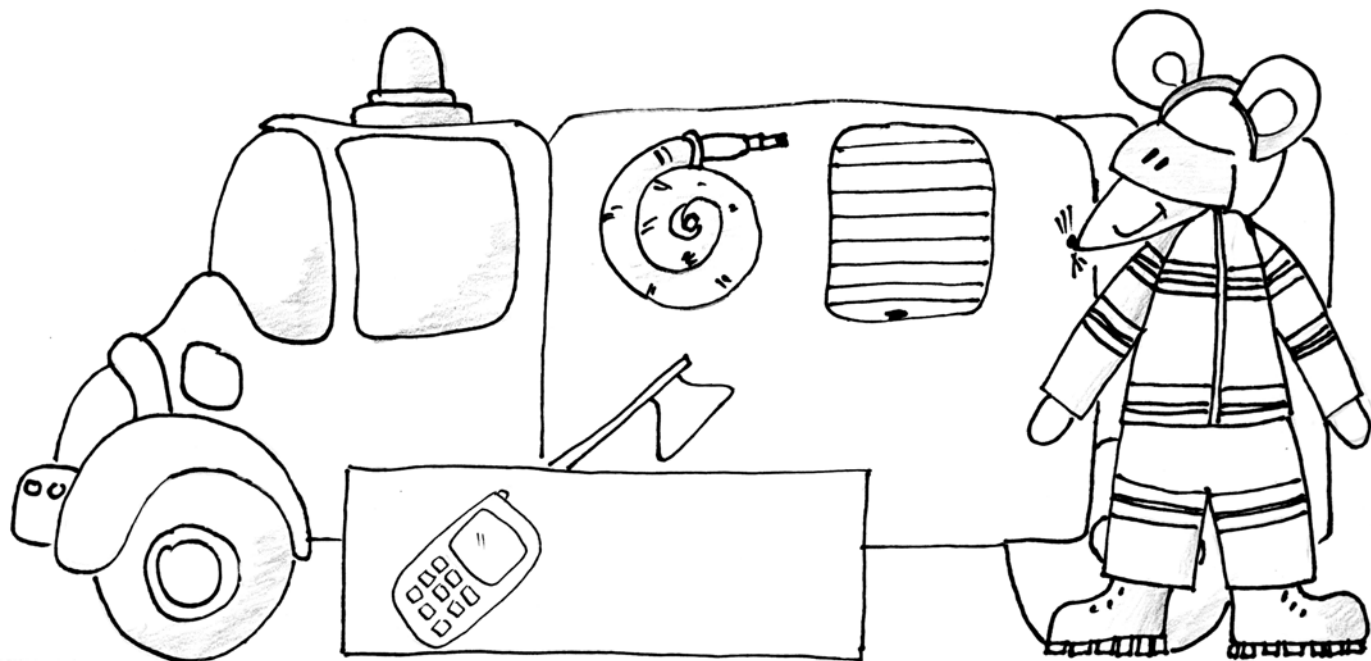
--	--

HOLKY	

KLUCI	

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 13

Vystříhněte a nalepte do aut správná čísla. Použijte pracovní list s tabulkou s čísly.

1	3	1	5
5	1	5	6
7	5	8	0

Zopakujte si s dětmi i další čísla tísňových linek a nejlepší způsob pro jejich zapamatování:

150 – hasiči (nula jako rybník nebo stočená hadice)

158 – policie (osmička jako policejní pouta)

155 – zdravotnická záchranná služba (pětka jako vozíček pro invalidy)

156 – obecní (městská) policie

112 – jednotné evropské číslo tísňového volání ($1+1=2$)

Vyzkoušejte s dětmi volání na tísňovou linku (operátor = učitel, volající = žák). Se staršími dětmi vyzkoušejte i obrácenou variantu (operátor = žák, volající = učitel).

Telefonáty na linku tísňového volání jsou přijímány na operačním a informačním středisku (OPIS). Zde se nahlášená situace vyhodnocuje, vysílají se jednotky požární ochrany. Středisko je v úzkém spojení se záchrannou službou, policií a dalšími složkami integrovaného záchranného systému.

Operátor by se měl od volajícího vždy dozvědět, **co se stalo, kde se to stalo a kdo volá** (list č. 11). Operátor se dále vyptá na další potřebné údaje.

Po ukončení hovoru může být uskutečněn zpětný hovor pro ověření události nebo zpřesnění některých údajů.

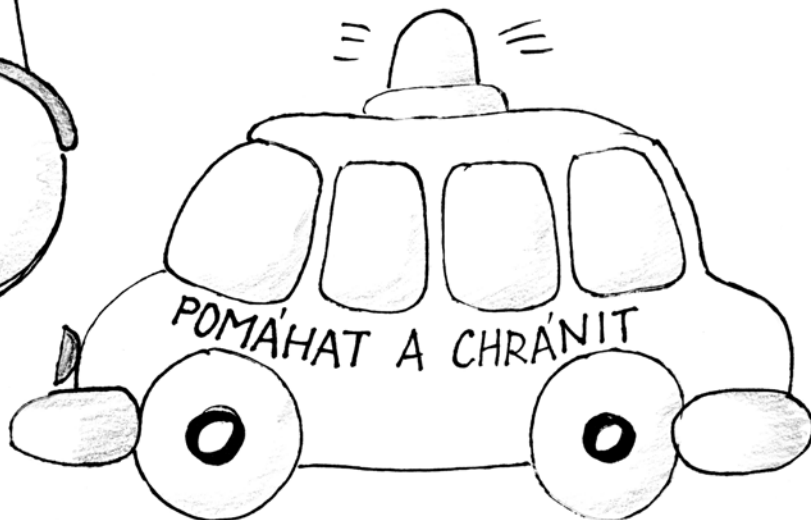
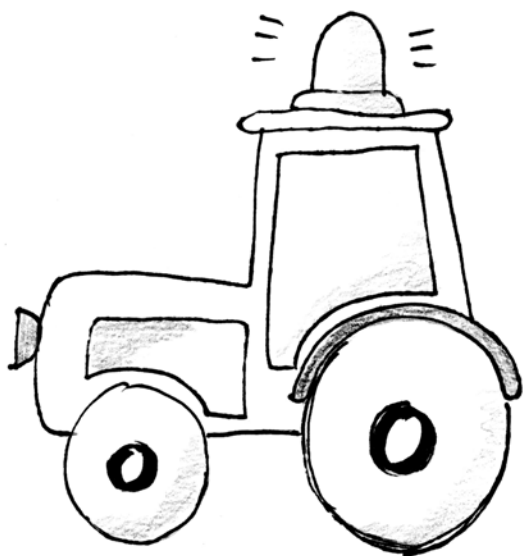
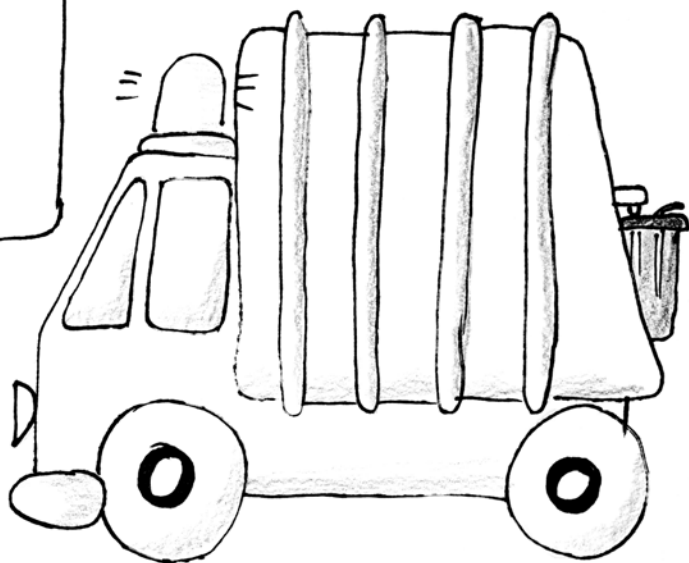
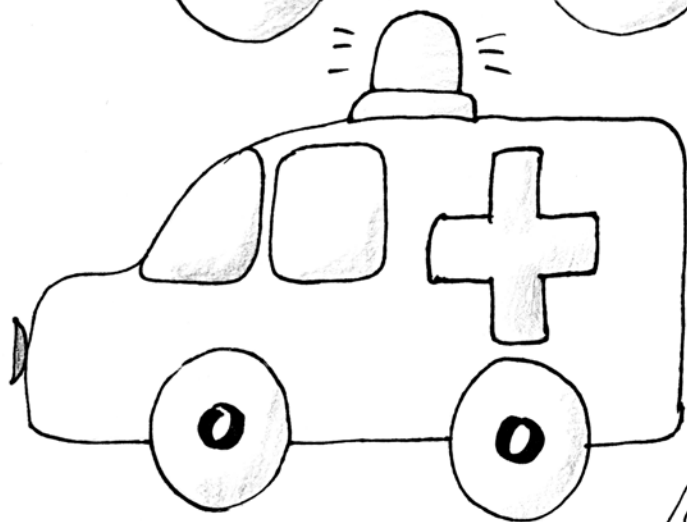
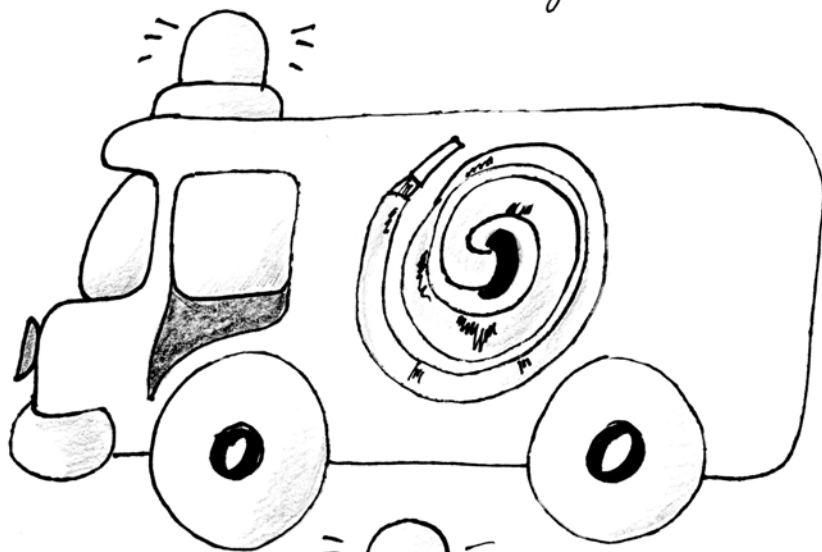
Na všechna čísla lze volat 24 hodin denně. Linky jsou pro volajícího bezplatné a dá se na ně volat i z mobilních telefonů bez kreditu a SIM karty.

1	3	1	5	1	3	1	5	1	3	1	5
5	1	5	6	5	1	5	6	5	1	5	6
7	5	8	0	7	5	8	0	7	5	8	0
1	3	1	5	1	3	1	5	1	3	1	5
5	1	5	6	5	1	5	6	5	1	5	6
7	5	8	0	7	5	8	0	7	5	8	0
1	3	1	5	1	3	1	5	1	3	1	5
5	1	5	6	5	1	5	6	5	1	5	6
7	5	8	0	7	5	8	0	7	5	8	0
1	3	1	5	1	3	1	5	1	3	1	5
5	1	5	6	5	1	5	6	5	1	5	6
7	5	8	0	7	5	8	0	7	5	8	0
1	3	1	5	1	3	1	5	1	3	1	5
5	1	5	6	5	1	5	6	5	1	5	6
7	5	8	0	7	5	8	0	7	5	8	0

Výbarvi správnou barvou majáčky aut, které
patří do ILS (integrovaný záchranný systém).

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 14

Vysvětlíte dětem zkratku IZS.

Pojmem **integrovaný záchranný systém** (IZS) se rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

K základním složkám IZS patří:

- hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany,
- zdravotnická zdravotní záchranná služba,
- policie ČR.

Dále existují také ostatní složky IZS, které poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání. Nechte děti, ať zkusí sami vymyslet, které další složky se podílí na záchranných pracích:

- obecní/městské policie,
- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, armáda ČR,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- záchranný tým Českého červeného kříže,
- zařízení civilní ochrany,
- horská služba,
- vodní záchranná služba,
- kynologická služby.

Auta, která mají za jízdy zapnuté modré majáky, mají přednost v jízdě před ostatními vozidly, včetně křižovatek upravených semaforů. Mohou mít zapnutou pouze světelnou signalizaci nebo mohou mít zapnutou i výstražnou zvukovou signalizaci (houkají).

Těmto autům musí dát ostatní řidiči přednost.

Auta s oranžovými majáky nemají přednost v jízdě před ostatními vozidly, pouze upozorňují na určité nebezpečí (např. nadměrný náklad, nadměrnou šířku nebo délku vozidla, pomalu jedoucí vozidlo).

Mýška Anička
se popálila.
Porad' jí, co má
udělat.

Vybarvi obrázek, který
ukazuje správný postup.
Ostatní obrázky škrtni.

Nezapomeň, po první pomoci, navštívit lékaře!

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 15

Naučte děti těchto pět základních zásad poskytnutí první pomoci při jednoduchých popáleninách.

- 1) Popálené plochy se pokud možno nedotýkejte, nepřetahujte přes ni špinavou látku, ničím ji nezasypávejte a nevtírejte žádné masti ani olej.
- 2) Co nejdříve ponořte popálenou plochu do čisté, studené a nejlépe proudící vody. Místo ochlazujte, dokud se bolest nezmírní (10 – 20 min.).
- 3) Po ochlazení překryjte popálenou plochu čistým, nejlépe vyžehleným kapesníkem, ručníkem, prostěradlem nebo jinou látkou.
- 4) Vždycky řekněte o svém popálení co nejrychleji svým rodičům nebo jiným dospělým, kteří posoudí, zda je nutné další odborné ošetření.
- 5) Při popáleninách, které jsou svým rozsahem větší než velikost dlaně, vyhledejte vždy co nejdříve zdravotnickou pomoc.

Budu
křičet !!!

☐ Ano
☐ Ne

Budu
usíkat !!!

☐ Ano
☐ Ne

Lehnu si
a

budu se
kusálet !!!

☐ Ano
☐ Ne

"Co budu
dělat?"

Myšákovi chýšil
ocásek. Poradiš mu,
co má dělat?
Zakřížkuj správnou
odpověď.

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 16

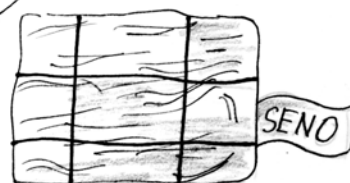
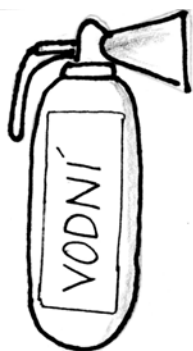
Vyberte s dětmi správné odpovědi a povídejte si, co by dělaly, kdyby na nich chytilo oblečení.
Naučte děti, co mají dělat, pokud nemáme v dosahu vodu nebo jinou tekutinu (limonádu, čaj, mléko), kterou můžeme oblečení uhasit – tři slova – zastav se, lehni si, kutálej se.

Zastav se – hlavně neutíkejte, během či chůzí se oheň ještě více rozšíří.

Lehni si – kdekoli jste, venku nebo uvnitř, okamžitě si lehněte na zem a zakryjte si dlaněmi tvář, abyste si chránili svůj obličej.

Kutálej se – válejte se ze strany na stranu, dokud plameny neuhasnou, válením se zamezí přístupu kyslíku potřebného k hoření.

Máte-li po ruce deku nebo jinou textilií (bundu, ručník), je možné ji také použít k uhašení hořícího oděvu. Nesmí se však jednat o látky syntetické z umělých hmot, ty se škvaří a situaci by ještě zhoršily.

Víš, jaký hasicí přístroj použít?
Spoj čarou hasicí přístroj
se správnými předměty.
Obrázek si můžeš vybarvit.

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 17

Řekněte si s dětmi, jaké máme druhy hasicích přístrojů a na co se který hasicí přístroj používá. Hasicí přístroj je určen k hašení začínajícího požáru, tj. pro prvotní protipožární zásah. Náplň jednoho vodního hasicího přístroje odpovídá kbelíku vody. Práškový hasicí přístroj vydrží hasit 15 vteřin.

VODNÍ hasicí přístroj - pro hašení požáru pevných látek např. dřevo, papír, uhlí, textilie, guma a výjimečně použitelné k hašení menších množství hořlavých kapalin mísících se s vodou jako líh, éter apod.

PRÁŠKOVÝ hasicí přístroj - pro hašení požárů hořlavých kapalin, plynů a elektrických zařízení pod proudem do 110 kV i pro plasty hořící plamenem.

PĚNOVÝ hasicí přístroj - pro hašení pevných látek a hořlavých kapalin nemísících se s vodou, jako benzín, motorová nafta, minerální oleje, tuky apod.

SNĚHOVÝ hasicí přístroj - k hašení elektrických zařízení pod proudem, hořlavých kapalin, plynů, potravin, k využití, jemnou mechaniku a elektronická zařízení.

Pokud nevíte, na co který hasicí přístroj použít, řiďte se podle piktogramu:

Třída požáru A:

Požáry pevných látek organického původu, jejichž hoření je doprovázeno žhnutím, jako např. dřevo, papír, sláma, uhlí, guma, textil, plasty apod.

Třída požáru B:

Požáry kapalin nebo látek přecházejících do kapalného stavu, jako např. benzín, olej, barvy, alkohol, vosk apod.

Třída požáru C:

Požáry plynů, jako např. metan, propan, acetylén, vodík.

Třída požáru D:

Požáry hořlavých kovů, jako např. hliník, hořčík, draslík, sodík.

Třída požáru F:

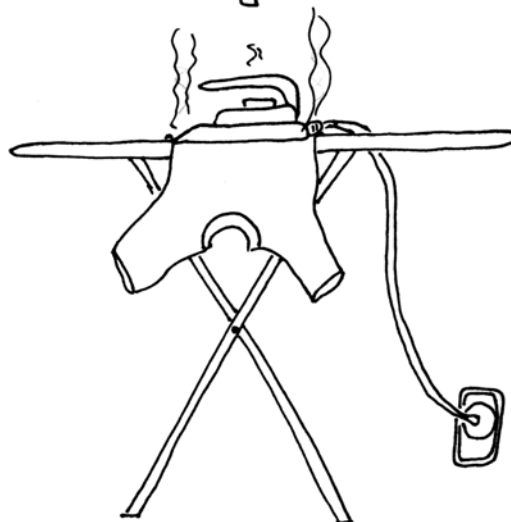
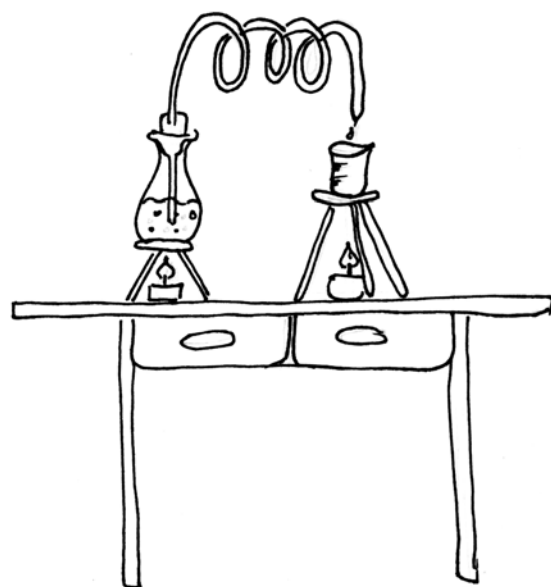
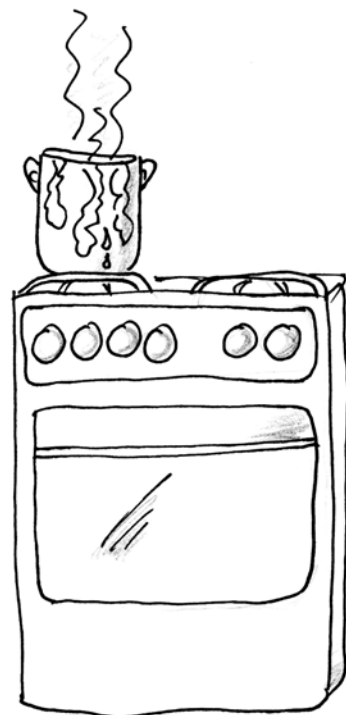
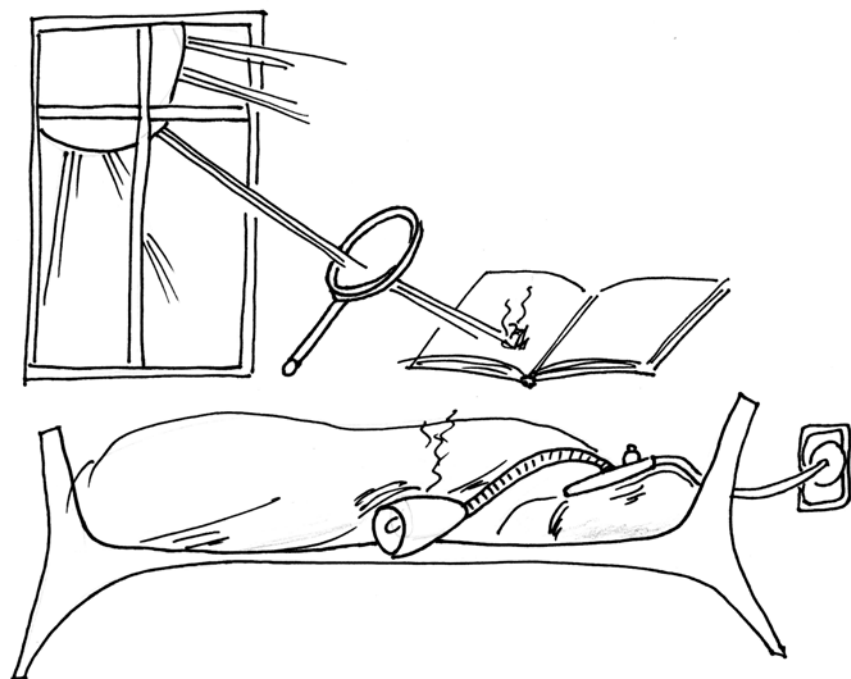
Požáry jedlých olejů a tuků – rostlinné nebo živočišné tuky ve fritézách a ostatních kuchyňských přístrojích a zařízeních.

Naučte se hasicí přístroj použít. Správné použití HP je graficky znázorněno na každém hasicím přístroji a doplněno krátkým popiskem. Vytáhni pojistku! Nasměruj na oheň! Stiskni páku ventilu!

Další informace naleznete zde:

http://www.mphrusovany.cz/rady/hasici_pristroje.pdf

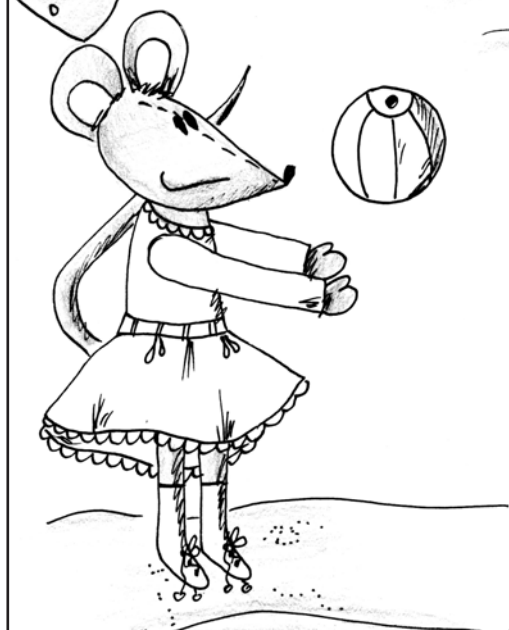
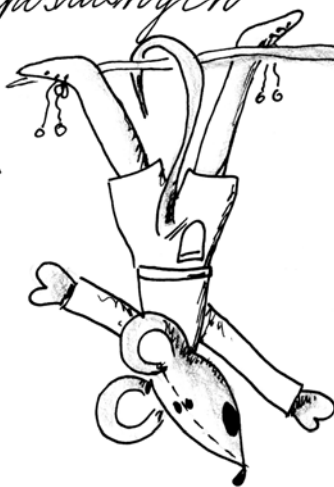
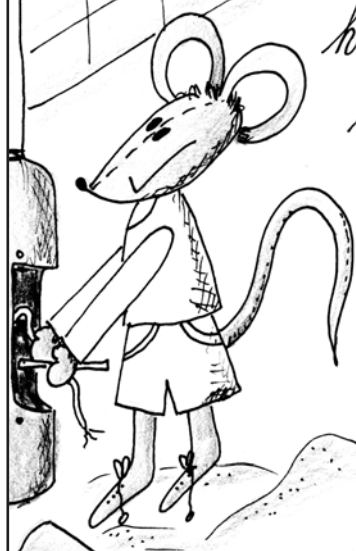
Pečlivě si prohlédni a vybarvi
obrázky různých nebezpečí,
která mohou doma hrozit.

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 18

Povídejte si s dětmi o tom, jaká nebezpečí mohou číhat u nich doma a jak těmto nebezpečím předejít.

Na hřišti pro malé myšky
je místo pro zábavu. Prohlédni si
obrázek a rozhodni, které myšky
hrají bezpečně. Obrázky poslušných
myšek vybarvi.

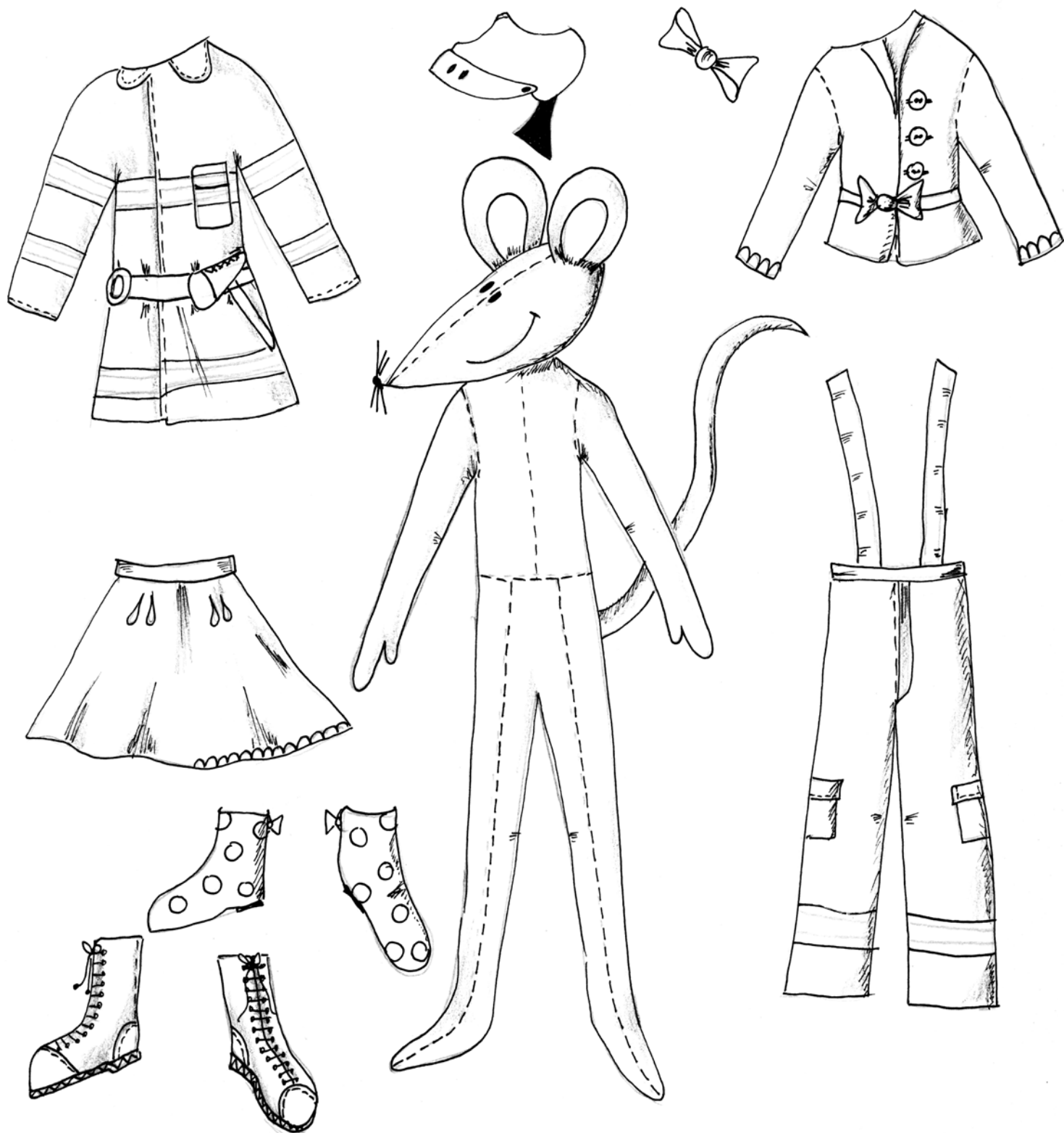

Jaké hry jsou
pro myšky i děti nebezpečné?
Vš proč?

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 19

Povídejte si s dětmi o možných nebezpečích, která na ně mohou číhat venku, třeba i na hřišti. Nechte děti, ať sami přijdou na možná nebezpečí.

Jaké si hasička Anička vezme oblečení
na hasení požáru? Má jí to slušet nebo
se má chránit? Vybarvi a vystřihni
oblečení, které si má obléknout a nalep ji ho.

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 20

Správné barevné provedení – tmavomodrý oblek, žluté pruhy s reflexním středem, hnědý pásek, přilba – žlutá, bledě žlutá, červená, modrá, šle – žluté, červené, černé.

Pracovní list můžete využít i pro ukázkou dalších složek integrovaného záchranného systému – policie, záchranná zdravotní služba.

K práci můžete využít další pracovní listy – myš hasič, myš záchranář, myš policista.

Hasičská uniforma

Záchranná šká uniforma

Policejní uniforma

To je nádherná.
Nemůže se něco
stát?

Určitě ne!
Ono to zhasne.
Neboj!

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 24

Lampióny štěstí jsou krásné, ale je potřeba si uvědomit, že také nebezpečné. Vysvětlete dětem, v čem je jejich nebezpečí. Každý výrobek by se měl používat v souladu s návodem výrobce. Podmínky pro vypouštění, uvedené v návodu pro použití lampiónů, nejsou splnitelná. Dle návodu výrobce lze lampióny vypouštět pouze za úplného bezvětří. I když se nám zdá, že vůbec nefouká, v několika metrech nad zemí již toto není pravda. Lampióny obsahují hořící část a kovové součásti, které díky zahřátí mohou způsobit požár i po dopadu dohořelého prání na zem.

Již několik požárů u nás vzniklo od lampiónů štěstí.

Hasiči používání lampiónů štěstí nedoporučují!

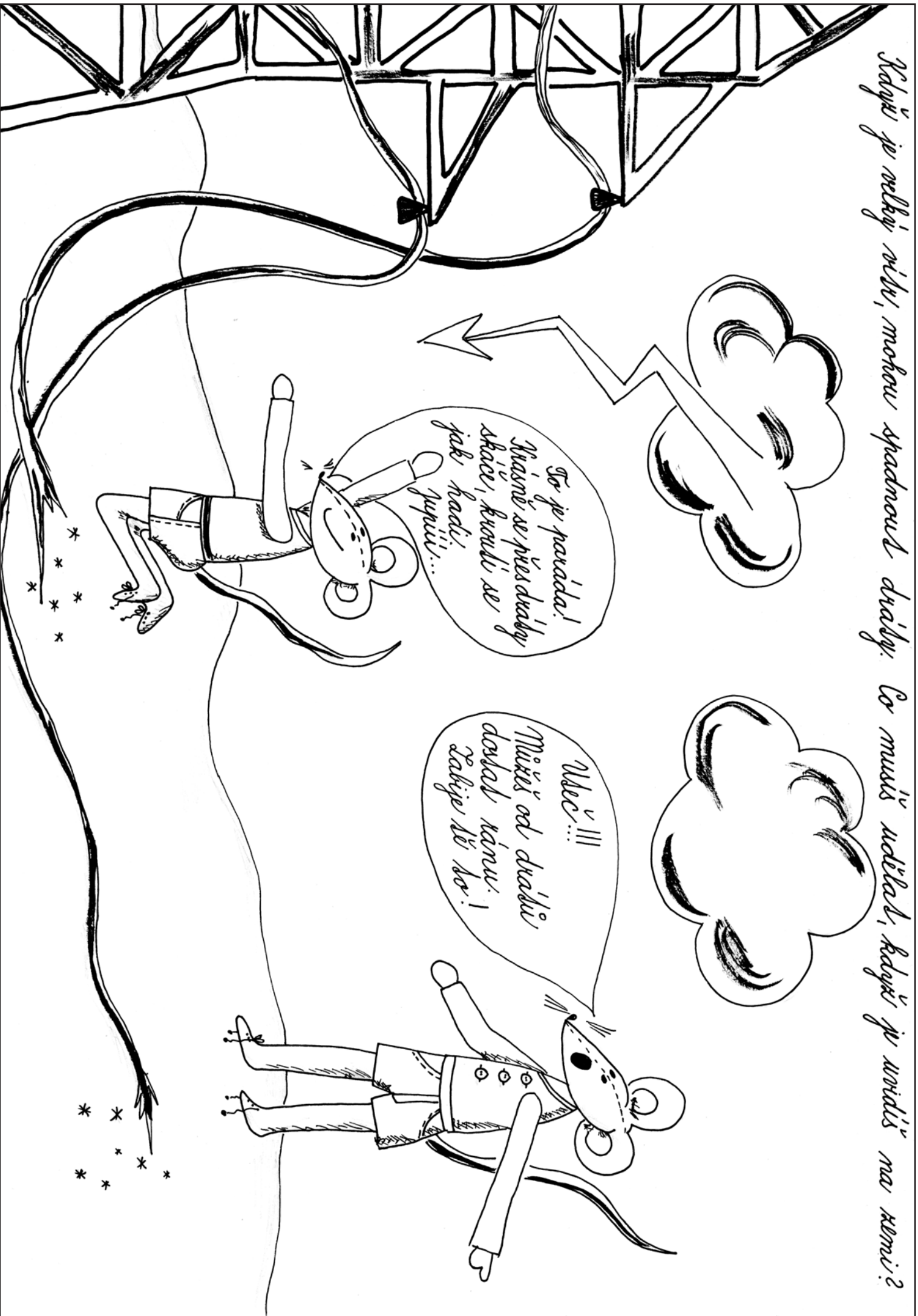
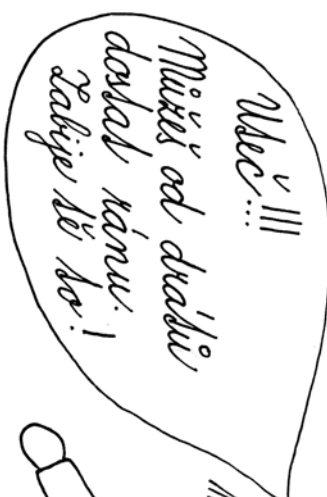
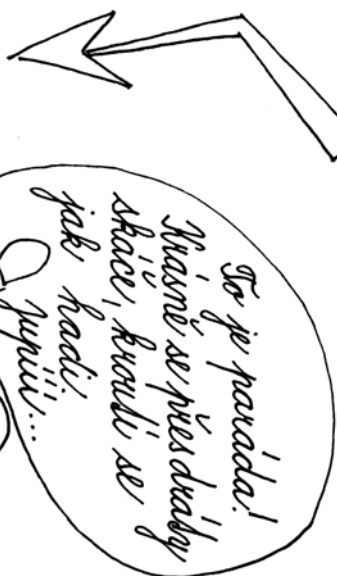
Pokuste se s dětmi vymyslet jiné způsoby, které se dají použít jako náhrada za lampióny štěstí.

Další informace naleznete zde:

www.hzscr.cz/soubor/letajici-prani-pdf.aspx

<http://www.hzscr.cz/clanek/letajici-prani-jako-priciny-pozaru-aneb-smajlik-zpusobujici-milionove-skody.aspx>

Кажы іе пелькы' шты, махану спадноу' дзядзь. Ёс мусі' адліла, кажы іе штылі' на хемі?

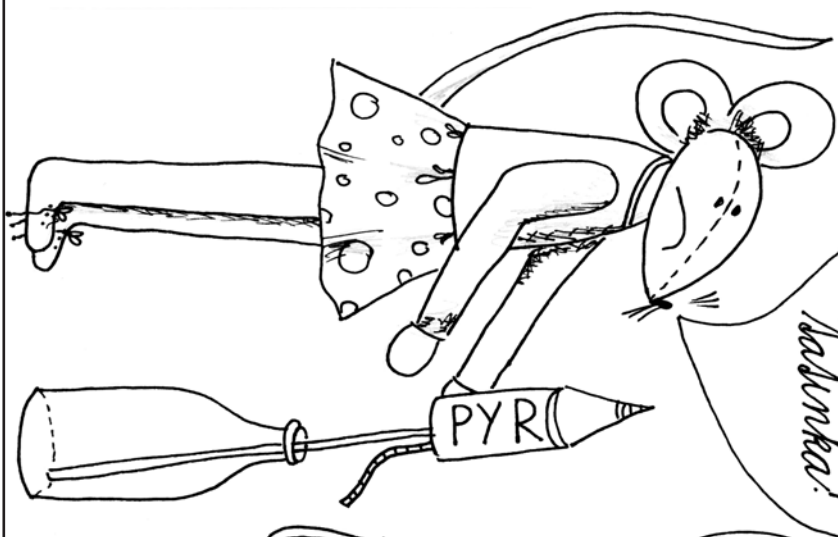

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 25

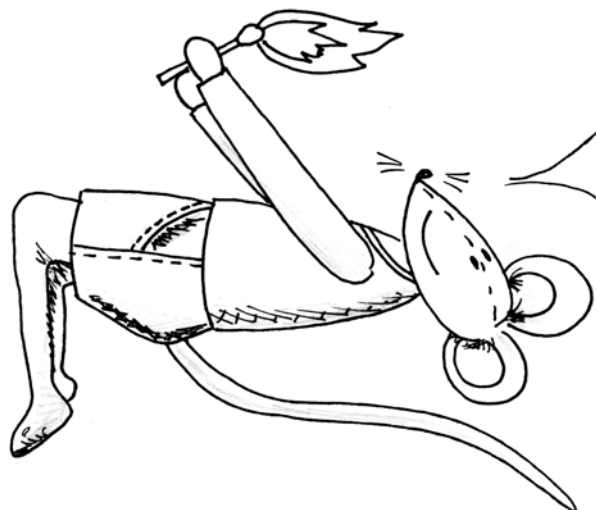
Připomeňte si s dětmi základní zásady bezpečnosti při styku s elektrickým zařízením:

- Nehraj si v blízkosti elektrických vedení, nemanipuluj zde s rozměrnými, dlouhými předměty, nepouštěj zde draka a neházej předměty do vedení.
- Nedotýkej se přetržených drátů elektrických vedení, mohou být pod napětím a tím pro tebe hrozí nebezpečí úrazu elektrickým proudem.
- Nedotýkej se ani se nepřibližuj k drátům spadlým na zemi. Mezi rozkročenýma nohama může vzniknout napětí (tzv. krokové napětí) a zasáhnout tě proud smrtelné intenzity.
- Nelez na sloupy, příhradové stožáry ani jiné podpěry elektrických vedení, ani na stromy rostoucí v jejich blízkosti.
- Jakékoliv dráty připevněné ke sloupům elektrického vedení nejsou na hraní.
- Nelez na distribuční stanice, nelez dovnitř zděných transformačních stanic ani na ně nic neházej.
- Uvnitř objektů a distribučních skříní opatřených výstražnou tabulkou nebo bleskem červené barvy je elektrické zařízení, proto do nich nevstupuj a nic nestrkej.
- Nepoškožuj a násilně neotvírej skříň distribučního rozvodu nízkého napětí na domech, plotech a sloupech a nesahej ani nenahližej do takovýchto poškozených a otevřených zařízení.
- Najdeš-li zraněného v blízkosti elektrického zařízení, nedotýkej se ho a zavolej na pomoc dospělé osoby.
- Každé poškození elektrického vedení oznam dospělým osobám, Policii ČR nebo pracovníkům energetiky. Nesnaž se je sám opravovat.
- Nezapomínej, že elektrický proud není vidět, není slyšet, není cítit, ale může zabíjet. Výboj umí přeskočit i na značnou vzdálenost.
- Nesahej na elektrická zařízení kromě bezpečných domácích spotřebičů, které jsou ti známe a s nimiž umíš zacházet.
- po každém zásahu elektrickým proudem je nutné navštívit lékaře, protože důsledky se nemusí projevit hned (selhání srdce apod.)

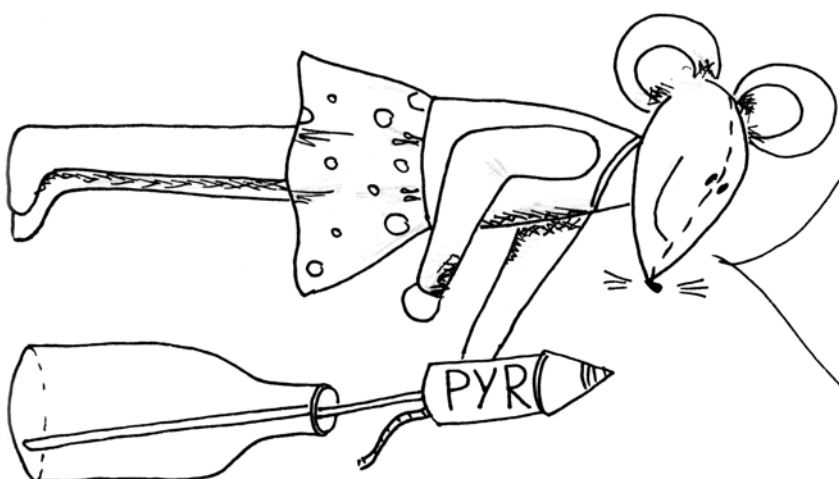
Успави обави, кде се мишкы хачовалы спави

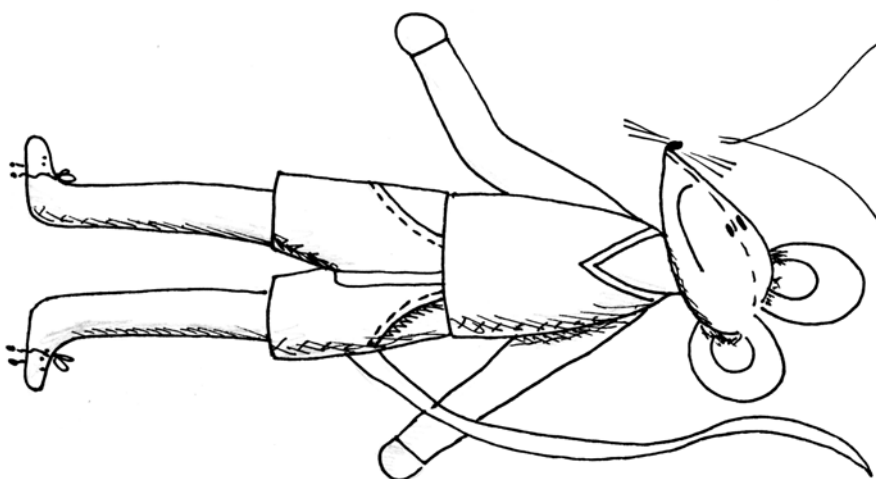
Рокер на
халинка!

Ја' буду
опакну, уи
јам' се видет.

Брихавине
се халинкави.

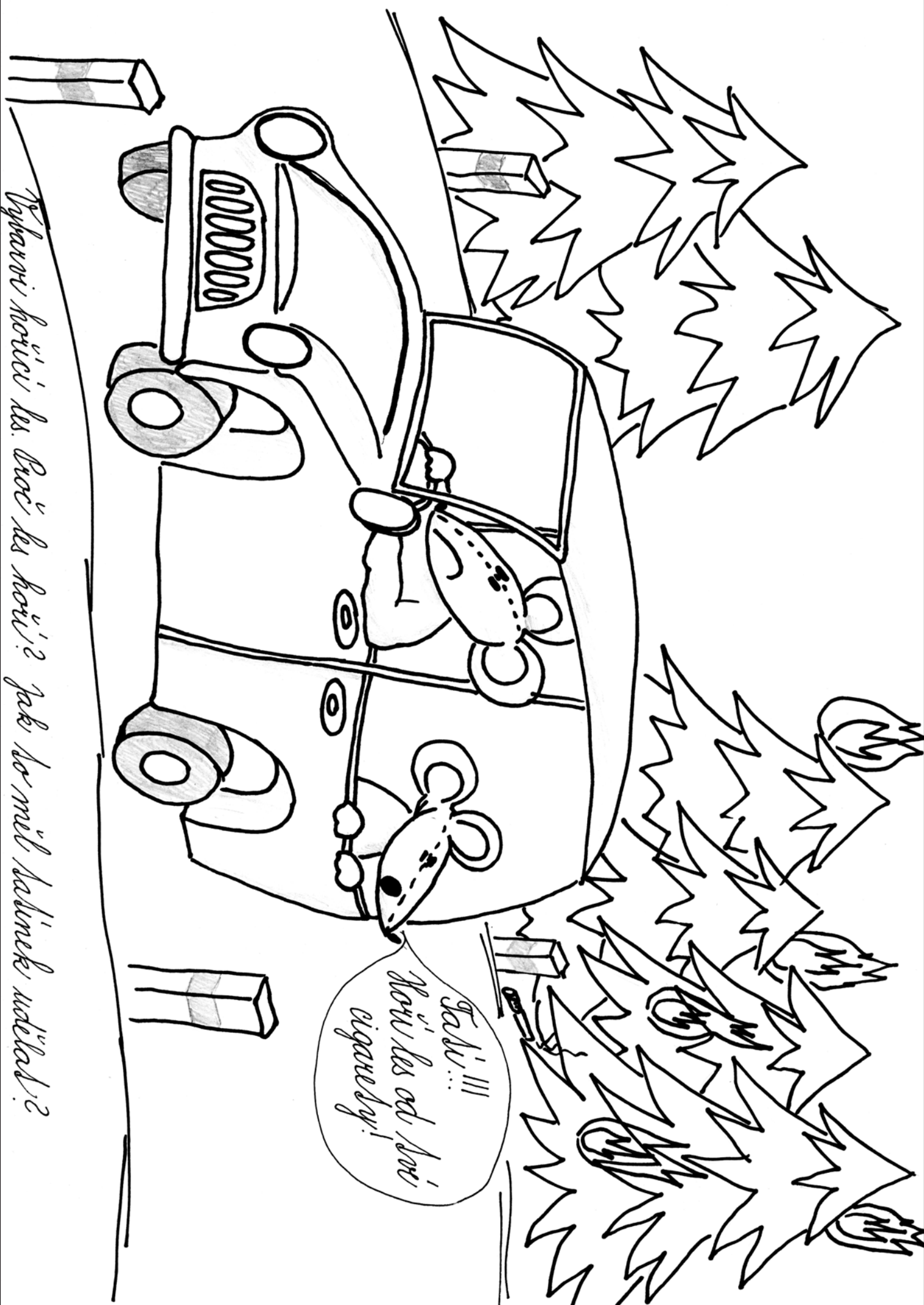

Алехом се
механики,
хадет' похеме

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 26

Připomeňte si s dětmi základní zásady bezpečnosti při manipulaci s pyrotechnikou a co všechno je na obrázku nebezpečné:

- Každý pyrotechnický výrobek musí být opatřen návodem výrobce v českém jazyce, který informuje, jak tyto výrobky bezpečně skladovat a používat. Tento návod by měl pak každý při manipulaci s pyrotechnikou ve vlastním zájmu striktně dodržovat.
- Ve stáncích lze, dle vyhlášky, prodávat pouze nejméně nebezpečnou pyrotechniku I. třídy. Pyrotechniku vyšších tříd nebezpečnosti lze prodávat jen v kamenných obchodech a pouze osobám starším 18 let. V případě nejvyšší třídy pak jen k tomu účelu kvalifikovaným osobám.
- Zábavní pyrotechniku používejte tak, abyste neohrozili zdraví či majetek svůj nebo někoho dalšího. S pyrotechnikou manipulujte zásadně na volném prostranství, v dostatečné vzdálenosti od dalších objektů (domů, zaparkovaných aut, keřů, stromů), aby nemohlo dojít např. k vniknutí výbušnin do oken či zapálení střechy. Zábavní pyrotechnikou bychom neměli ohrozit ani další osoby.
- **Obzvláště nebezpečné jsou i pokusy některých lidí odpalovat pyrotechniku zasazenou do skleněné láhve.** Snad ani není nutné zdůrazňovat, jaká neštěstí a vážná zranění mohou tyto experimenty způsobit.
- Se zábavní pyrotechnikou by neměly manipulovat nezletilé děti. Pyrotechnika, zejména ta nebezpečnější, musí být uskladněna mimo dosah dětí.
- Dejte si pozor na mohutné zvukové efekty, které doprovázejí odpalování některých předmětů zábavní pyrotechniky- např. petard a dělobuchů, které jinak z hlediska hoření neznamenaají velké riziko. V případě nevhodného odpálení však mohou poškodit sluch.
- Ohleduplní bychom měli být i vůči našim zvířecím miláčkům. Psi a kočky mají mnohem vyvinutější sluch než lidé a při nadměrném hluku trpí.

Jackie!!!
Now let's get
cigarettes!

Yahari hori' les. Broc' les hori'? Jak' so mel' balinek' udelat'?

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 27

Povídejte si s dětmi o tom, jak nebezpečné může být kouření i odhazování nedopalků.

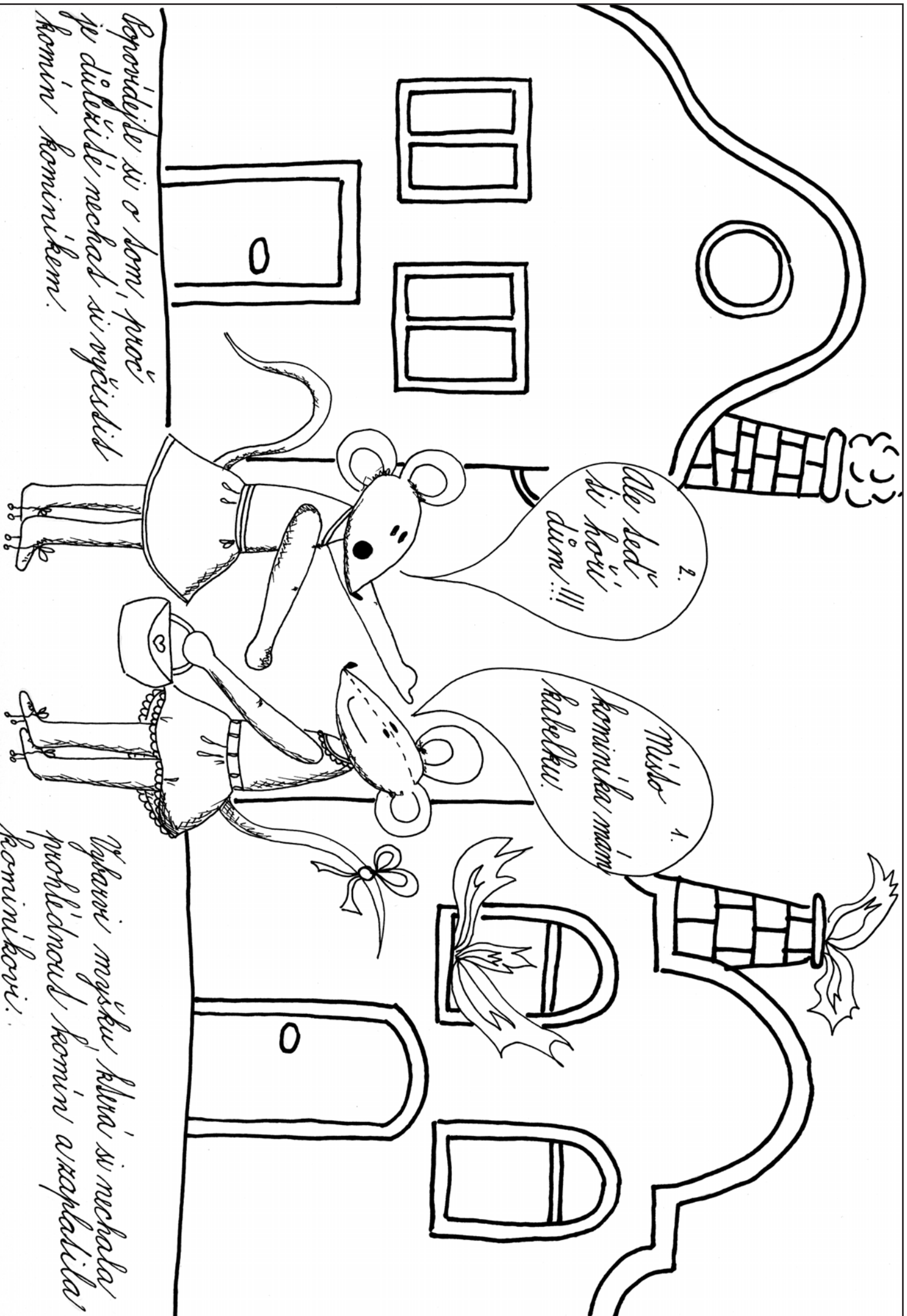
V České republice je dle odhadů napočítáno cca 2 300 000 kuřáků. Denně vzniká 57,5 miliónů nedopalků cigaret, které tak znečišťují naše okolí. Není-li v dosahu odpadkový koš, nedopalek končí bohužel na zemi. Nedopalky cigaret ničí životní prostředí, jejich odhazování způsobuje nepořádek v ulicích i v přírodě, v neposlední řadě může mít odhozený, neuhašený nedopalek cigarety katastrofální následky.

Lidé často odhazují nedokouřené cigarety nebo neuhašené nedopalky, aniž by si uvědomovali nebezpečí, které tím mohou způsobit.

Od nedopalku cigaret vzniká většina požárů v domácnostech.

Teplota nedopalku cigarety se pohybuje kolem 230°C. To je teplota, která je schopna zapálit řadu látek.

Zvýšené nebezpečí samozřejmě hrozí v době sucha nebo v místech, kde se vyskytují snadno zápalné látky – popelnice, suchý travnatý porost podél silnic a mezí, vrstva listí či jehličí v lese, syntetické látky a potahy v domácnostech, koberce.

Reporatir' si o komi, pruc'
je du'le'it' mechat' si vy'isidit'
komini'komem.

Vaparov' moshku' klun' si mechat'
pochlednout' komini' a kachkatala'
komini'kovu.

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 28

Povídejte si s dětmi o tom, proč se čistí komíny a jaké nebezpečí může hrozit, pokud tuto povinnost zanedbáme.

Podceňování údržby komínu může znamenat ohrožení domova i života.

Přiznejme si upřímně, kdo z nás věří, že kominíci nosí štěstí? Přestože je praktická stránka této pověry již dávno zapomenuta, najde se velká skupina lidí, která když vidí kominíka, si minimálně sáhne na knoflík - co kdyby?

A proč vlastně kominíci nosí štěstí? Traduje se, že když se už v počátcích řemesla objevil kominík ve vesnici, znamenalo to pro ni štěstí. Od nevyčištěných komínů vždy vznikalo hodně požárů, a to zejména kvůli sazím. Zvláště ty z tuhých paliv, jako je například dřevo, jsou vysoce hořlavé a pak je k požáru jen krůček. Navíc dobře vymetený komín a táhnoucí kamna opravdu přináší pohodu a klid do domácnosti. Když kamna dobře netáhnou, je ohroženo teplo domova, vaření, pečení a když přijde kominík a pročistí komín, v kamnech začne praskat dříví a doma zavládne spokojenost.

I když dnes již k topení spíše než tuhá paliva používáme plyn, jídlo ohříváme v mikrovlnné troubě a to, že máme na domě komín, už skoro ani nevnímáme, hasiči by tuto domněnku rychle vyvrátili. Zjednodušeně lze říci, že čištění a kontrola spalinové cesty (komína) se má provádět 2krát ročně.

Každoročně totiž k požárům způsobeným komíny vyjíždějí průměrně tisíckrát.

Průvodní informace k pracovnímu listu č. 29

Povídejte si s dětmi o tom, co všechno dělají hasiči, k jakým událostem je vhodné je zavolat:

- požár, dopravní nehoda, únik nebezpečných látek, propadnutí se na ledu, zaseknutý výtah, popadané stromy, ...

Ale i méně závažné situace jako např.

- kočka na stromě, včelí roj, hračka spadlá do kanálu, ...

Pokuste se vymyslet situace, kdy je zbytečné hasiče volat, vysvětlete dětem, proč nemají volat hasiče z legrace.

Až 80% ze všech volání na linku 112 tvoří omyly nebo zlomyslná volání (opilci, hra dětí, úmyslné zneužití linky) a to je vážný problém. Složky integrovaného záchranného systému, které vyjedou kvůli planému poplachu zbytečně, mohou chybět jinde. Ten, kdo zneužívá tísňové linky, je může blokovat jinému člověku, který pomoc opravdu potřebuje.

Starším dětem vysvětlete, že zneužití tísňové linky nebo vědomě bezdůvodné přivolání jednotky požární ochrany, je přestupkem na úseku požární ochrany, za který může být uložena pokuta až do výše 20 000 Kč.

Závěrečné opáčko

Číslo na hasiče?

- ☐ 158
- ☐ 150
- ☐ 155

Kdy volat hasiče?

- ☐ Když prší
- ☐ Když mě bolí v krku
- ☐ Když hoří

Co budu dělat, když doma hoří?

- ☐ Uteču ven
- ☐ Schovám se do skříně
- ☐ Vylezu na střechu

Co budu dělat, když je doma kouř?

- ☐ Věrmu si potápečské brýle
- ☐ Budu se plazit po zemi
- ☐ Schovám se pod peřinu

Co udělám, když se spalím?

- ☐ Spáleninu budu chladit vodou
- ☐ Spáleninu natřu krémem
- ☐ Pofoukám si to

Seznam pracovních listů

- 1) Cesta podle únikových značek
- 2) Evakuační zavazadlo
- 3) Školní poplach
- 4) Tábořící myšky
- 5) Bludiště - hydrant
- 6) Bludiště – autonomní hlásič požáru
- 7) Věci k zásahu
- 8) Pohyb v zakouřeném domě
- 9) Vracení se do hořícího domu
- 10) Hořící dům
- 11) Jak ohlásit požár
- 12) Kdy volat hasiče
- 13) Linky tísňového volání
- 14) Auta s majáky
- 15) Popálená myška
- 16) Lehni si a kutálej se
- 17) Co čím hasit
- 18) Nebezpečí doma
- 19) Nebezpečí venku
- 20) Oblékáme hasiče
- 21) Uniforma hasič
- 22) Uniforma záchranář
- 23) Uniforma policista
- 24) Lampióny štěstí
- 25) Dráty spadlé na zem
- 26) Pyrotechnika
- 27) Nedopalek cigarety
- 28) Kominíci
- 29) Hasiče nevoláme z legrace
- 30) Opakování

Vážené učitelky, vážení učitelé,

připravili jsme pro vás soubor pracovních listů, které jsou určeny pro předškoláky, žáky 1. stupně základní školy, speciální a praktické základní školy. Jsme velice rádi, že téma požární ochrany se dostává stále více do povědomí školních i předškolních dětí. Hlavní zásluhu na tom máte především vy, učitelé, kteří se tomuto tématu s dětmi věnujete. Pracovní listy jsou připraveny tak, aby se děti hravou formou seznámily s tématy požární ochrany. Některá témata pracovních listů spolu úzce souvisí, můžete je proto libovolně kombinovat, tak, aby vám byly při výuce co nejvíce nápomocny. Pracovní listy jsou doplněny průvodními informacemi, které k danému tématu patří a mohou vám pomoci při výuce.

Velký dík patří paní autorce Daně Odvárkové, učitelce na 1. stupni základní škole, která pro nás obrázky namalovala.

kpt. Ing. Jitka Picková
MV – generální ředitelství HZS ČR

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství
Hasičského záchranného sboru České republiky

Název:
Hasičské myši učí děti, pracovní listy preventivně výchovné činnosti na úseku požární ochrany a ochrany obyvatelstva
pro předškoláky, žáky 1. stupně ZŠ, speciální a praktické základní školy
Autor: Dana Odvárková, DiS.
Texty: Ing. Jitka Picková
Lektor: Mgr. Radek Kislinger
Vydal: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, Kloknerova 26, 148 01 Praha 4
Grafické zpracování: Jiří Doležal
Tisk: Tiskárna Ministerstva vnitra, p.o., Bartůňkova 4, 149 01 Praha 4
Vydání: První
Rok vydání: 2016
Náklad: 1000 výtisků
ISBN 978-80-87544-38-9
Publikace neprošla jazykovou úpravou.